

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1972

SUMMARY:

*INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1972*

HELSINKI 1974

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1972

SUMMARY:

*INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1972*

HELSINKI 1974

ISBN 951-9199-05-5

Helsinki 1974. Valtion painatuskeskus

A I k u s a n a t

Täten julkaistaan maatalouden kannattavuustutkimuksessa mukana olevien kirjanpitoltilojen tulokset tilivuodelta 1972, mikä on tämän tutkimustoiminnan 61. tilikausi.

Tulokset on laskettu samojen perusteiden mukaan kuin viime vuosina. Tili-vuonna 1968 tulosten laskentaperusteisiin tehtyjä muutoksia on selostettu tutkimuslaitoksen julkaisussa n:o 18.

Tulokset on esitetty entiseen tapaan tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin neljään tutkimusalueeseen: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Alueiden rajat seuraavat maatalouskeskusten aluerajoja.

Aineiston käsittelyä varten tilat on ryhmitelty lisäksi kuuteen tilasuuruusluokkaan maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Kun ensimmäisessä suuruusluokassa on tilamäärä varsin pieni, on se yhdistetty toiseen luokkaan. Samoin on menetelty eräillä tutkimusalueilla suurimpien suuruusluokkien kohdalla. Tutkimustuloksia esittäessä on rajoituttu käsittelemään pääasiassa vain laskenta-perusteita.

Helsingissä, maaliskuussa 1974

Matias Torvela

Heikki Järvelä

Sisältö

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1972	7
1. <i>Sääsuhteet ja vuodentulo 1972</i>	7
2. <i>Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat</i>	9
3. <i>Työpalkat</i>	9
II. Tutkimusaineisto	10
1. <i>Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely</i>	10
2. <i>Maankäyttölajit</i>	12
3. <i>Peltoalan käyttö ja sadot</i>	12
4. <i>Maitotuotos</i>	14
III. Omaisuussuhteet	15
A. Koko liike	15
1. <i>Varat</i>	15
2. <i>Velat</i>	15
B. Varsinainen maatalous	16
1. <i>Omaisuusryhmät</i>	16
2. <i>Kotieläimet</i>	16
3. <i>Kalusto</i>	17
4. <i>Rakennukset</i>	17
IV. Rahaliike	19
V. Maatalouden kokonaistuotto	21
1. <i>Kokonaistuotto ja sen rakenne</i>	21
2. <i>Maatalouden myyntituoton rakenne</i>	22
VI. Maatalouden liikekustannus	24
1. <i>Liikekustannus ja sen rakenne</i>	24
2. <i>Rahassa suoritettu liikekustannus</i>	26
3. <i>Työnmenekki</i>	27
a. <i>Ihmistyö</i>	27
b. <i>Hevostyö</i>	28
c. <i>Traktorityö</i>	29
VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin	30
VIII. Maatalouden liikeluokset	31
1. <i>Verotettava puhdas tuotto</i>	31
2. <i>Maatalousylijäämä</i>	32
3. <i>Kannattavuuskerroin</i>	33

IX. Metsätalous	34
X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa	35
Taulukot	37
Summary	69
<i>Litteenä</i> kartta kirjanpitotilojen sijainnista	71

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1972

1. Sääsuhteet ja vuodentulo vuonna 1972

Vuonna 1971 suoritettiin syyskylvöt heinäkuun lopussa ja elokuussa hyvissä olosuhteissa. Viljat talvehtivat yleensä hyvin, rypsi sensijaan heikosti. Myös heinänuurmet talvehtivat hyvin. Kevätkylvöt aloitettiin yleisimmin muutamaa päivää aikaisemmin kuin esim. vuotta aikaisemmin. Orastuminen oli tasaista ja oraiden kunto oli erittäin hyvä. Toukokuun loppupuolen lämmin kausi edisti kesän tuloa niin, että paikoin oltiin aikataulusta noin viikon normaalista edellä.

Sääsuhteet kasvukautena 1972

Weather conditions

Paikkakunta	Säähavaintojen kuukausikeskinmäärät						
	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.
	Lämpötila C°						
Turku	2.3	9.6	16.2	19.5	16.3	10.3	5.1
Helsinki	2.2	9.0	16.4	20.4	17.0	11.1	5.6
Tampere	1.7	9.2	16.6	19.2	15.9	9.8	4.2
Lappeenranta	1.6	9.0	17.1	20.4	17.1	9.9	3.9
Jyväskylä	0.6	8.1	16.5	19.4	15.0	8.4	3.1
Kuopio	0.8	8.0	16.9	20.5	16.5	9.3	3.4
Vaasa	1.3	7.5	15.8	18.7	15.0	9.0	4.4
Kajaani	0.6	6.9	15.5	19.4	15.3	8.0	2.1
Oulu	0.9	7.0	15.8	19.4	15.4	8.4	2.7
Sodankylä	-1.8	3.6	14.0	17.5	12.6	6.1	-0.4
	Sademäärät mm						
Turku	77	18	28	93	120	32	68
Helsinki	64	36	49	80	174	36	31
Tampere	82	30	36	51	181	24	31
Lappeenranta	50	29	21	81	106	47	47
Jyväskylä	62	30	26	79	166	38	34
Kuopio	61	28	45	85	151	35	41
Vaasa	53	36	24	80	70	79	63
Kajaani	37	54	46	28	120	54	25
Oulu	34	37	32	71	72	35	37
Sodankylä	33	37	62	59	61	59	56

Kesäkuun lämpötila muodostui koko maassa poikkeuksellisen korkeaksi, ja Pohjois-Suomessa saavutettiin jopa vuosisadan lämpöennätys. Sateita saatiin jaksoittain, joten kosteutta oli riittävästi. Laitumien kunto oli erittäin hyvä. Kesäkuun lopulla alkanut hellekausi ja kuivuus aiheuttivat kuitenkin viljan tuleentumisen normaalia aikaisemmin. Jyvä jäi pieneksi, ja hehtolitrapaino alhaiseksi nimenomaan rukiilla ja aikaisilla kevätvehnä- ja ohralajikkeilla. Heinä- ja elokuun olivat normaalia lämpimämpiä. Elokuun sademäärä oli huomattavasti nor-

maalia suurempi. Lupaavasti alkanut korjuukausi venyi hyvin pitkäksi. Peltoja liettyi ja pehmeni, vilja lakoontui, ilmeni tähkäidäntää sekä punahometta. Syyskylvöt viivästyivät sateiden johdosta Etelä-Suomessa runsaat 2 viikkoa normaalisti kylvöajasta.

Maataloustilaston (vuodesta 1970 lähtien yli 1 peltohehtaarin maatilat, aikaisempina vuosina rajana oli 0.25 ha) mukaiset tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot yhteensä vuosina 1972, 1971 ja 1970 sekä vuosien 1969—72 satokeskimäärät esitetään seuraavassa:

Kokonaissadot

Kasvilaji	1972 milj. kg	1971 milj. kg	1970 milj. kg	Keskim. 1969—72 milj. kg
Syysvehnä — Winter wheat	142.8	137.1	146.4	159.8
Kevätvehnä — Spring wheat	319.8	306.3	262.9	289.4
Ruis — Rye	118.6	131.8	131.4	126.9
Ohra — Barley	1 140.2	1 054.2	933.4	992.0
Kaura — Oats	1 245.3	1 423.7	1 329.7	1 284.1
Peruna — Potato	715.6	803.1	1 135.9	858.5
Sokerijuurikas — Sugar beet	662.0	463.5	430.6	473.3
Lanttu — Swede	88.1	100.1	124.8	110.8
Rehjuurikasvit — Roots for fodder ...	101.9	155.4	189.0	151.8
Vihantarehu — Green fodder	231.2	216.0	257.4	217.1
Peltoheinä — Hay	2 988.8	3 132.9	3 120.2	3 041.2
Syysrypsi — Winter turnip rape	5.5	9.4	10.2	8.3

Kokonaissatojen antamaa kuvaa vuodentulosuhteista täydentävät seuraavat maataloustilaston ilmoittamat hehtaarisadot:

Hehtaarisadot

Kasvilaji	1972 100 kg	1971 100 kg	1970 100 kg	Keskim. 1969—72 100 kg
Syysvehnä	26.9	26.4	26.0	26.5
Kevätvehnä	25.5	25.3	22.0	23.7
Ruis	20.0	22.4	19.9	20.0
Ohra	24.5	25.9	23.1	24.0
Kaura	24.0	26.4	25.4	25.1
Peruna	150.6	161.3	189.0	159.3
Sokerijuurikas	343.0	270.3	289.0	292.6
Lanttu	275.4	270.6	290.3	270.2
Rehjuurikasvit	242.6	282.5	286.5	257.2
Vihantarehu	189.5	189.4	189.2	180.5
Peltoheinä	40.7	37.0	35.7	36.0
Syysrypsi	13.1	14.7	15.5	14.6

Sekä syys- että kevävehnän, sokerijuurikkaan, lantun ja peltoheinän hehtaarisadot kohosivat edellisestä vuodesta, kun taas rukiin, ohran, kauran, rypsin sekä perunan ja rehjuurikasvien hehtaarisadot alenivat.

Leipäviljakasvien ala lisääntyi edellisestä vuodesta noin 6 000 hehtaaria, ja ohran ala lisääntyi 58 000 ha, mutta kauran ala puolestaan väheni 38 700 ha. Vilja-alan osuus koko peltoalasta oli vuonna 1972 46.1 %, sen oltua edellisenä vuonna 45.2 %.

Nurmikasvien yhteinen peltoala väheni edellisestä vuodesta 114 000 hehtaaria. — Yli 1 peltohehtaarin tilojen yhteinen pinta-ala oli vuonna 1972 2 665 000 hehtaaria sen oltua vastaavasti vuotta aikaisemmin 2 667 800 ha. Tähän sisältyvä pellonvaraussopimuksen alainen peltoala oli vuonna 1972 201 300 ha, vastaava peltoala v. 1971 oli 114 100 hehtaaria.

2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat

Seuraavassa asetelmassa esitetään Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen ja Työväen taloudellisen tutkimuslaitoksen laskemia tärkeimpien maataloustuotteiden painotettuja keskihintoja, jotka on maksettu viljelijöille tilivuosina 1972 ja 1971.

Tuote	1972 mk/100 kg	1971 mk/100 kg
Vehnä — Wheat	59:35	59:90
Ruis — Rye	66:03	63:31
Ohra — Barley	43:67	42:77
Kaura — Oats	38:43	38:81
Peruna — Potatoes	27:99	18:97
Sokerijuurikas ¹⁾ — Sugar beet	11:71	13:58
Maito ²⁾ — Milk	60:17	53:94
	mk/kg	mk/kg
Naudanliha — Beef	7:04	5:99
Sianliha — Pork	4:52	4:25
Kananmunat — Eggs	3:49	3:24

Esitetyt tuotteiden keskihinnat ovat yleensä nousseet edellisestä vuodesta. Poikkeuksen tästä tekevät vehnä, kaura ja sokerijuurikas, joiden keskihinnat ovat laskeneet.

Maataloustarvikkeiden hintatasoa osoittavat seuraavan asetelman luvut. Väkilannoitteiden hinnat tarkoittavat vahvistettuja vähittäismyyntihintoja täysin vaunukuormin vastaanottoasemalla. Polttoöljy I:stä on ilmoitettu Tampereen astiatointitushinta.

Tarvike	1972 mk/100 kg	1971 mk/100 kg
Oulunsalpietari	26:59	26:19
Superfosfaatti	18:38	17:68
Kalisuola	28:45	28:09
Normaali Super Y-lannos	40:63	39:58
Kalkkikivijauhe	3:70	3:52
	mk/100 l	mk/100 l
Kaasuöljy	46:33	46:71
Polttoöljy I	25:88	25:45

Eräiden tyyppillisten rehuseosten keskimääräiset ohjevähittäishinnat ovat olleet vuosina 1972 ja 1971 seuraavat:

	1972 mk/kg	1971 mk/kg
Lypsykarjarehuseokset	71:06	69:28
Sianrehuseokset	60:26	58:37
Kananrehuseokset	73:43	71:42
Kivennäisrehuseokset	47:03	43:64

3. Työpalkat

Tilastokeskuksen laatiman maataloustyöntekijöiden palkkatilaston mukaan ovat miesten ja naisten neljännesvuosittain lasketut keskituntiansiot olleet vuosina 1972 ja 1971 seuraavat:

	Miehet mk/t		Naiset mk/t	
	1972	1971	1972	1971
I vuosineljännes	4:30	3:51	3:37	3:04
II »	4:47	3:73	3:77	3:11
III »	4:56	3:68	3:81	3:20
IV »	4:92	3:93	3:97	3:21

¹⁾ Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen laskemat hinnat.

²⁾ Maataloushallituksessa laskettu 4 %:n maidon tilityshinta.

II. Tutkimusaineisto

1. Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely

Kirjanpitoaineiston hankinnan ovat suorittaneet maatalouden yleisneuvontajärjestöt. Ne ovat huolehtineet myös kirjanpidon ohjauksesta tiloilla. Kaikki tutkimuksessa mukana olevat tilat ovat yksityisten viljelijöiden hallinnassa ja hoidossa. Kun tutkimuskirjanpito on huomattavan suuritoinen ja vapaaehtoisuuteen perustuva, ei tutkimustilojen valinta otantamenetelmällä ole mahdollista. Sen vuoksi ei jäljempänä esitettävien kirjanpitotilojen tulosten voida katsoa sellaiseenaan edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

Tarkasteltavana olevat tulokset on laskettu kalenterivuoden 1972 käsittävältä tilikaudelta. Tulostilastossa on mukana yhteensä 892 tilaa. Ne jakaantuvat eri järjestöjen kesken seuraavasti:

Uudenmaan maatalouskeskus	31
Nylands svenska lantbrukssällskap	46
Varsinais-Suomen maatalouskeskus	51
Finska Hushållningssällskapet	18
Ålands Landskapsstyrelse	5
Satakunnan maatalouskeskus	37
Pirkanmaan »	50
Hämeen läänin »	77
Itä-Hämeen »	45
Kymen läänin »	63
Mikkelin läänin »	41
Kuopion läänin »	49
Pohjois-Karjalan »	45
Keski-Suomen »	58
Etelä-Pohjanmaan »	80
Österbottens svenska lantbrukssällskap	15
Oulun maatalouskeskus	91
Kainuun »	38
Lapin läänin »	52
Yhteensä	892

Tilat on ryhmitelty aineiston käsittelyä varten tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Mää on jaettu seuraaviin tutkimusalueisiin: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Tutkimusalueiden rajat seuraavat maataloustilaston tilastoalueiden eli maatalouskeskusten aluerajoja. Tarkemmin ko. rajat ilmenevät liitteenä olevasta kirjanpitotilojen kartasta, johon on merkitty myös tulostilastossa mukana olevien tilojen sijainti kunnittain.

Tilojen ryhmittely tilasuuruusluokkiin on edelleen suoritettu maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Muunnettu ala on määritetty siten, että puutarha-

maan ja pellon alaan on lisätty laitumen ja niityn muunnettu ala, joka on saatu jakamalla näiden raha-arvo kulloinkin kyseessä olevan tilan keskimääräisellä peltohehtaarin arvolla. Kaikki hehtaaria kohden esitetyt tulokset on ilmaistu maatalousmaan muunnettu hehtaaria kohden, mikäli ei toisin mainita.

Tilat on ryhmitelty seuraaviin suuruusluokkiin:

I-slk	— 5 ha
II »	5—10 »
III »	10—20 »
IV »	20—30 »
V »	30—50 »
VI »	50— »

Kun ensimmäisen suuruusluokan tiloja on mukana suhteellisen vähän on ensimmäinen ja toinen luokka yhdistetty. Tarkasteltavana tilivuonna jakaantuivat kirjanpitotilat mainittuihin suuruusluokkiin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

A l u e	Suuruusluokka						Yhteensä	
	I—II	III	IV	V	VI	kpl	%	
Etelä-Suomi	59	145	96	73	50	423	47.4	
Sisä-Suomi	37	95	40	14	7	193	21.6	
Etelä-Pohjanmaa	18	39	26	11	1	95	10.7	
Pohjois-Suomi	52	95	28	4	2	181	20.3	
Yhteensä	166	374	190	102	60	892	100.0	

Kun tilamäärä on varsin pieni suuremmissa suuruusluokissa, on kuudennen luokan tulokset esitetty erikseen vain Etelä-Suomen alueelta. Muualla yli 30 ha:n tilat on käsitelty yhtenä ryhmänä. Kaikissa muissakaan ryhmissä eivät tilamäärät ole kovin suuria, mikä seikka on huomattava tarkasteltaessa jäljempänä esitettäviä tuloksia.

Tulokset on esitetty entiseen tapaan maatalousmaan muunnettua hehtaaria tai tilaa kohden ilmaistuina keskiarvoina. Ne on laskettu siten, että tilakohtaiset kokonaisluvut on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu vastaavalla maatalousmaan muunnetun alan hehtaarimäärällä tai vastaavalla tilamäärällä. Tulokset esitetään jokaiselta tutkimusalueelta eri suuruusluokkien ja ko. alueen keskiarvoina. Edellä mainittujen lisäksi on taulukoihin merkitty samalla tavalla lasketut koko maan (kaikkien kirjanpitotilojen) keskiarvot.

Kun eri tutkimusalueiden ja koko maan keskiarvot lasketaan edellä esitetyllä tavalla, vaikuttaa tilakoko tuloskeskiarvojen suhteelliseen suuruuteen. Kun kirjanpitotilojen keskimääräinen koko on suurempi kuin maan kaikkien tilojen, eivät näin lasketut eri alueita koskevat keskiarvot anna oikeata kuvaa tarkasteltavasta asiasta. Sentähden on eri alueiden ja koko maan keskiarvot määritetty myös siten, että eri suuruusluokkien ja eri alueiden luvut on painotettu niillä suhdeluilla, jotka osoittavat maan kaikkien yli 2 peltohehtaarin tilojen peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueiden kesken. Tällä tavalla lasketuista keskiarvoista käytetään nimitystä painotettu keskiarvo. Nämä keskiarvot esitetään ainoastaan varsinaista maataloutta koskevista hehtaaria kohden lasketuista luvuista.

Painotetut keskiarvot on laskettu käyttämällä painoina suhdelukuja, jotka osoittavat, kuten edellä jo mainittiin, maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin viljelmien peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueiden kesken vuoden 1969 maatalouslaskennan mukaan:

A l u e	Tilasuuruusluokka					Yhteensä
	I—II	III	IV	V	VI	
Etelä-Suomi	12.6	15.7	7.9	6.4	5.0	47.6
Sisä-Suomi	10.9	7.1	1.5	0.7	0.3	20.5
Etelä-Pohjanmaa	5.0	7.0	2.5	0.8	0.2	15.5
Pohjois-Suomi	8.4	5.7	1.4	0.6	0.3	16.4
						Yhteensä 100.0

Painotettuja keskiarvoja laskettaessa on em. painot yhdistetty samalla tavalla kuin tilatkin.

2. Maankäyttölajit

Eri maankäyttölajien keskimääräiset alat tilivuoden alussa kirjanpitotiloilla esitetään taulukossa 1. Niissä on peltolaitumen ala luettu peltoalaan. Laidunalaan sisältyvät haka- yms. laitumet, jotka eivät ole peltoa. Kasvillisella metsämaalla tarkoitetaan tässä metsämaata, joka kuuluu veroluokkiin I A—IV.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset maatalousmaan muunnetut alat tilaa kohden kolmena viimeisenä tilivuonna.

A l u e	1972	1971	1970
		muunn. ha/tila	
Etelä-Suomi	27.04	26.84	26.31
Sisä-Suomi	19.02	18.31	17.63
Etelä-Pohjanmaa	19.28	18.49	18.08
Pohjois-Suomi	14.79	14.54	13.98
Keskimäärin	21.99	21.55	21.01

Tilakoko vaihtelee huomattavasti alueittain. Etelä-Suomessa se on keskimäärin lähes kaksinkertainen verrattuna Pohjois-Suomen tutkimustilojen keskimääräiseen kokoon. Se on noussut edellisestä tilivuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Tilakoon vuotuiset vaihtelut aiheutuvat maan ostoista ja myynneistä, vuokrauksesta sekä eräissä yksittäistapauksissa myös raivauksista. Myös tutkimustilojen vaihtuvuus vaikuttaa tilojen keskikokoon.

3. Peltoalan käyttö ja sadot

Kirjanpitotilojen peltoalan käyttöä osoittavat luvut esitetään taulukossa 2. Vehnän viljelyalaan sisältyvät sekä kevät- että syysvehnä, ja nurmen alaan on luettu niitonurmi sekä peltolaidun.

Vuosina 1972 ja 1971 jakaantui peltoala eri kasvien kesken kirjanpitotiloilla ja maataloustilaston mukaan keskimäärin koko maassa seuraavan asetelman mukaisesti. Kirjanpitotiloja koskevat luvut ovat painottamattomia.

	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	% peltoalasta		% peltoalasta	
	1972	1971	1972	1971
Ruis	2.7	2.9	2.2	2.2
Vehnä	9.9	9.9	6.7	6.5
Ohra	25.0	22.2	17.5	15.3
Kaura	18.1	20.0	18.8	20.2
Peruna	1.7	1.9	1.8	1.9
Sokerijuurikas	2.3	2.0	0.7	0.7
Muut juurekset	0.3	0.3	0.3	0.3
Nurmi	35.6	36.3	39.4	43.6
Kesanto	2.9	2.9	1.8	2.0
Muu peltoala	1.5	1.6	10.8	7.3
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Asetelmasta voidaan todeta, että kirjanpitotiloilla leipäviljan suhteellinen viljelyala on supistunut edellisestä vuodesta, kun taas rehuviljan viljelyala niin kirjanpitotiloilla kuin maan kaikilla tiloillakin on lisääntynyt. Viimeksi mainituilla on tapahtunut nousua edellisestä vuodesta myös vehnän viljelyalassa. Nurmikasvien suhteellinen ala on alentunut kirjanpitotiloilla keskimäärin 0.7 ja maan kaikilla tiloilla keskimäärin 4.2 prosenttiyksikköä. Muuhun peltoalaan on luettu mm. se peltoala, mikä on poistettu tuotannosta pellonvaraussopimuksilla.

Kirjanpitotilojen satotulokset on esitetty taulukossa 3. Viljakasvien sekä perunan hehtaarisadot kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin ovat laskeneet edellisestä vuodesta. Sen sijaan juurikasvien ja heinän keskimääräiset hehtaarisadot ovat nousseet.

Taulukossa 3 on eri tilaryhmien satotulokset esitetty myös rehuyksikköinä. Niitä laskettaessa on rehuyksikköiden kokonaismäärät jaettu vain niiden kasvien viljelyalalla, joiden sadot sisältyvät rehuyksikkömääriin. Niistä puuttuvat mm. laitumien sadot. Lisäksi on huomattava, että rehuyksikkösadoissa eivät sadon laadun vaihtelut tule esille.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat kirjanpitotilojen keskimääräisiä rehuyksikkösatoja eri tutkimusalueilla.

A l u e	Keskisadot ry/ha	
	1972	1971
Etelä-Suomi	3 505	3 498
Sisä-Suomi	3 022	3 216
Etelä-Pohjanmaa	3 307	3 298
Pohjois-Suomi	2 635	2 436
Keskimäärin	3 233	3 235

Tämän mukaan keskimääräiset rehuyksikkösadot ovat olleet Etelä-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan tutkimusalueilla samaa suuruusluokkaa kuin edellisenäkin vuonna, kun taas Sisä-Suomessa ne ovat edellisestä vuodesta laskeneet ja Pohjois-Suomessa nousseet. Kaikkien kirjanpitotilojen keskimääräinen rehuyksikkösato on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

Satotasoa kirjanpitotiloilla ja keskimäärin maan kaikilla tiloilla vuosina 1972 ja 1971 kuvaavat seuraavassa asetelmassa esitettävät erittäin kasvien keskisadot. Kirjanpitotiloja koskevat luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

Kasvi	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1972	1971	1972	1971
			100 kg/ha	
Ruis	19.6	21.1	20.0	22.4
Kevätvehnä	25.2	27.0	25.5	25.3
Ohra	27.2	30.4	24.5	25.9
Kaura	27.7	28.5	24.9	26.4
Peruna	186.6	208.9	150.6	161.3
Sokerijuurikas	317.2	259.2	343.0	270.3
Lanttu	331.9	322.3	275.4	270.6
Heinä	51.0	46.2	40.7	37.0

Kirjanpitotilojen keskisadot ovat yleensä korkeampia kuin keskimäärin koko maassa. Poikkeuksena ovat ruis, kevätvehnä ja sokerijuurikas, joiden keskisadot ovat jääneet maan keskisatoja alhaisemmiksi.

4. Maitotuotos

Vuotuinen maitotuotos lehmää kohden oli kirjanpitotiloilla tarkasteltavana tilikautena 4 830 kg. Se on 222 kg korkeampi kuin edellisenä tilivuonna. Karjantarkkailussa, johon kuului tarkkailuvuonna 1972/73 30.6 % maan kaikista lehdistä, oli vastaava keskituotos 4 743 kg. Se on laskenut edellisestä tarkkailuvuodesta 76 kg. Siten maidon tuotostaso kirjanpitotiloilla muodostui suuremmaksi kuin karjantarkkailutiloilla.

Kirjanpitotilojen keskimääräiset maitotuotokset eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa tarkasteltavana vuonna ovat olleet seuraavat:

Alue	I—II	III	Tilasuuruusluokat			Keskimäärin
			IV	V	VI	
			Maitoa vuodessa kg/lehmä			
Etelä-Suomi	5 125	5 074	4 899	5 020	5 111	5 028
Sisä-Suomi	4 670	4 845	4 615	5 152		4 793
Etelä-Pohjanmaa	4 888	4 678	4 716	5 298		4 785
Pohjois-Suomi	4 574	4 572	4 775	4 257		4 596

Tilakohtaiset tuotosluvut on saatu pääasiassa karjantarkkailutuloksista. Kaikki kirjanpitotilat eivät kuitenkaan ole mukana karjantarkkailutoiminnassa. Niillä tiloilla, joilta ei ole ollut käytettävissä tarkkailutuloksia, on maitotuotos pyritty selvittämään myyntimäärien ja oman kulutuksen perusteella, mutta tuotoslukuja ei ole tälläkään tavoin saatu aivan kaikilta tiloilta myytyä maitoa koskevien määrätietojen puuttumisen takia. Sentähden aineisto on tässä jonkin verran pienempi kuin muita tuloksia laskettaessa. Lisäksi mainittakoon, että tarkasteltavana tilivuonna oli kirjanpitotiloista 166 sellaista (tiloja yhteensä 892), joilla ei tilikauden alussa ollut lainkaan nautakarjaa. Vastaava luku edellisessä vuonna oli 140 (890).

III. Omaisuussuhteet

A. Koko liike

1. Varat

Viljelijäin varat kirjanpitotiloilla ilmenevät taulukosta 4. Luvut tarkoittavat varojen määriä tilivuoden alussa. Varat on jaettu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennukset, sivuansiotalous, rahoitusomaisuus ja yksityistalous. Metsätalouden omaisuuteen on luettu maapohjan ja puuston lisäksi myös puutavaravarastot ja metsätaloustalusto. Sivuanstio-omaisuus muodostuu lähinnä sellaisista koneista ja kalustoesineistä, jotka on hankittu pääasiassa sivuansiotointaan varten. Rahoitusomaisuuteen sisältyvät käteisvarat, talletukset, osakkeet, obligatiot ja osuudet sekä tilisaatavat. Mainittakoon vielä, että varoihin on luettu myös vuokralle otetun maatalouden omaisuuden, esimerkiksi vuokratapellon arvo, mikä on merkitty samansuuruisena myös velkoihin.

2. Velat

Velkojen määrä kirjanpitotiloilla ilmenee taulukosta 4. Niihin sisältyvät varsinainen velkojen ohella myös maatalouden tilivelat sekä vuokralle otetun maatalouden omaisuuden arvo kuten edellä jo mainittiin. Luvut osoittavat velkojen määrää tilikauden alussa.

Seuraavasta asetelmasta ilmenee tilakoon sekä varojen ja velkojen samoin kuin suhteellisen velkaantumisenkin kehitys kirjanpitotiloilla viime vuosina.

Tili- vuosi	Maatalous- maata muunn. ha/tila	Metsää ha.	Varat 1 000 mk/tila	Velat	Velat % varoista
1972	21.99	59.76	200.6	36.4	18.2
1971	21.55	59.49	186.4	31.7	17.0
1970	21.01	57.71	175.2	28.5	16.3
1969	20.45	57.20	167.3	25.0	15.0
1968	19.54	54.77	157.5	22.7	14.4
1967	19.21	58.77	142.5	19.9	14.0
1966	19.36	56.79	139.4	18.1	13.0
1965	19.04	57.37	132.6	17.1	12.9

Asetelmasta voidaan todeta, että varat ja velat ovat jatkuvasti nousseet. Velkojen nousu on ollut suhteellisesti voimakkaampaa kuin varojen, joten velkojen prosentuaalinen osuus varoista on jatkuvasti kasvanut.

B. Varsinainen maatalous

1. Omaisuusryhmät

Maatalousomaisuus on jaettu seuraaviin ryhmiin: varastot kotieläimet, kalusto, rakennukset, salaojitukset ja maatalousmaa. Eri ryhmien arvot hehtaaria kohden tilivuoden alussa esitetään taulukossa 5.

Maatalousvarastot on otettu huomioon samalla tavalla kuin edellisenäkin tilivuonna. Niihin sisältyvät kaikki maatalouden ostovarastot ja tilalla tuotetuista tuotevarastoista kaikki viljavarastot sekä peruna-, juurikasvi- ja korsirehuvarastoista myytäväksi tarkoitetut erät. Huomioon ottamatta jäävät siten vain tilalla käytettäväksi tarkoitetut peruna-, juurikasvi-, heinä-, olki- ja säilörehuvarastot. Tuotevarastot on arvioitu tilahintojen mukaan ja ostovarastot pääasiassa ostohintojen mukaan.

Kotieläimistöön on tässä luettu hevoset, nautakarja, siat, lampaat ja vuohet, sekä kanat, kalkkunat ja hanhet, joita viimeksi mainittuja on pidetty vain muutamilla tiloilla. Muita eläimiä kuten poroja, turkiseläimiä ja mehiläisiä ei sen sijaan ole luettu maatalousomaisuuteen.

Kaluston, talousrakennusten ja salaojitusten kirjanpitoarvoina on tilivuodesta 1968 alkaen käytetty samoja arvoja kuin verotuksessa.

Rakennusten kohdalla on huomattava, että asuinrakennuksia ei ole luettu maatalousomaisuuteen, joten maatalouden rakennusomaisuus koostuu yksinomaan talousrakennuksista. Kuten taulukosta 4 ilmenee, on asuinrakennukset erotettu omaksi omaisuusryhmäkseen, mikä yhdessä maatalousomaisuuden ja metsätalousomaisuuden kanssa muodostavat maatalomaaisuuden. Näin on menetelty tilivuodesta 1966 alkaen.

Maatalousmaahan on luettu pellon lisäksi myös puutarhamaa, niitty- ja laidunmaat, sekä puutarhakasvillisuuden arvo.

Hehtaaria kohden lasketun maatalousomaisuuden arvo on pienillä tiloilla yleensä korkeampi kuin keskikokoisilla ja suurilla tiloilla (vrt. taul. 5). Tämä johtuu pääasiassa siitä, että rakennusten arvo pinta-alayksikköä kohden kasvaa tilakoon pienetessä.

2. Kotieläimet

Kotieläinten määrät esitetään tilaa kohden laskettuina taulukossa 6. Keskimääräinen hevosten luku on laskenut edellisestä tilivuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Suhteellisesti eniten hevosia on Sisä-Suomen tutkimusalueella ja vähiten Etelä-Pohjanmaalla. Todettakoon vielä, että nuorten hevosten ja varsojen määrä on erittäin vähäinen kaikilla alueilla. Lypsylehmiä pidetään suhteellisesti eniten Pohjois-Suomen tutkimusalueella, kun taas sikojen määrä siellä on vähäisin. Ryhmään muu siipikarja on luettu ankat, hanhet ja kalkkunat, joiden määrä on kuitenkin erittäin vähäinen.

Kotieläinten määrä on mainitussa taulukossa ilmaistu myös nautayksikköinä. Nautayksikköön on tässä luettu 0.8 hevosta tai yksi nuori hevonen 1.25 varsaa, yksi sonni tai lehmä, 2 hiehoa tai nuorta sonnia, 2.5 teurasmullia tai 3 vasikkaa, 2 sikaa (yli 6 kk), 2.5 nuorta sikaa (2—6 kk) tai 10 porsasta (alle 2 kk), 50 kanaa tai 33 muuta siipikarjaa, 8 lammasta tai 10 karitsaa.

Tilaa kohden lasketut keskimääräiset nautayksikkömäärät ovat laskeneet edellisestä vuodesta Etelä-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan tutkimusalueilla, kun taas Sisä- ja Pohjois-Suomen alueilla ne ovat nousseet. Tilivuonna 1972 on maan kaikilla kirjanpitotiloilla ollut keskimäärin 16.5 nautayksikköä tilaa kohden ja vastaavasti edellisenä vuonna 16.3 nautayksikköä.

3. Kalusto

Maatalouskalustoon on luettu kaikki maatalouskoneet ja maataloudessa käytetyt kalustoesineet, joiden arvo esitetään taulukossa 7. Kalusto on jaettu seuraaviin ryhmiin: traktorit lisälaitteineen, puimurit, ajo- ja kuljetuskalusto, kasviviljelykalusto, kotieläinkalusto ja muu maatalouskalusto. Eräissä tapauksissa eri ryhmien väliset rajat ovat harkinnanvaraisia. Taulukossa on luettu puimureiden ryhmään myös vetopuimurit, joita tiloilla on ollut vähän. Samoin maatalouskäytössä olevien autojen määrä kirjanpitotiloilla on erittäin vähäinen. Taulukossa ne sisältyvät ajo- ja kuljetuskalustoon. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, on kaluston kirjanpitoarvo sama kuin verotusarvo.

Seuraavan asetelman luvut osoittavat tarkasteltavana tilivuonna niiden tilojen lukumäärät, joilla on tilikauden alussa ollut oma traktori. Sulkeissa olevat luvut tarkoittavat kunkin tilaryhmän kokonaistilamäärää.

Alue	Traktoritilojen luku tv:nna 1972					
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk	Yhteensä
Etelä-Suomi	47 (59)	130 (145)	96 (96)	72 (73)	50 (50)	395 (423)
Sisä-Suomi	22 (37)	84 (95)	40 (40)	21 (21)		167 (193)
Etelä-Pohjanmaa	16 (18)	32 (39)	26 (26)	12 (12)		86 (95)
Pohjois-Suomi	39 (52)	92 (95)	28 (28)	6 (6)		165 (181)
Yhteensä	124 (166)	338 (374)	190 (190)	111 (112)	50 (50)	813 (892)

Kirjanpitotiloilla on traktoreita varsin runsaasti, sillä keskimäärin noin 91 % tiloista on hankkinut sen. Todettakoon vielä, että alle 10 ha:n tiloistakin keskimäärin noin 75 tilaa sadasta omistaa traktorin.

Myös leikkuupuimureita on kirjanpitotiloilla huomattava määrä, kuten seuraavasta asetelmasta ilmenee. Siinä olevat luvut osoittavat niiden tilojen lukumäärän eri alueilla ja suuruusluokissa, joilla on oma ajopuimuri.

Alue	Ajopuimuritilojen luku tv:nna 1972					
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk	Yhteensä
Etelä-Suomi	5	42	57	56	44	204
Sisä-Suomi	2	24	20	16		62
Etelä-Pohjanmaa	1	9	11	9		30
Pohjois-Suomi	2	13	9	3		27
Yhteensä	10	88	97	84	44	323

4. Rakennukset

Maatalouden rakennusomaisuuden arvot eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa esitetään taulukossa 8. Maatalousrakennuksiin tässä on luettu vain talousrakennukset, joiden kirjanpitoarvoina on käytetty verotusarvoja. Asuinrakennukset ovat omana erillisenä maatilaomaisuuteen kuuluvana ryhmänä.

Asuinrakennuksille ei ole käytetty verotusarvoja, vaan ne on arvioitu entiseen tapaan. Poikkeuksena on kuitenkin palkkaväen käytössä olevat asuinrakennukset, jotka on arvioitu verotuskäytännön mukaan. Mainittakoon lisäksi, että maatalouden liiketuloja laskettaessa on asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset, myös poistot, luettu maatalouden kustannuksiin. Vastaavasti kokonaistuottoon sisältyvät mahdollisten vuokratulojen ohella myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot.

Maatalousrakennuksista on entiseen tapaan pyritty saamaan eläinsuojat erilleen. Niiden ja muiden talousrakennusten välinen raja on kuitenkin monessa tapauksessa harkinnanvarainen, sillä eläinrakennuksissa on usein huomattavasti muihin tarkoituksiin käytettävää rakennustilaa.

IV. Rahaliike

Rahatuloiksi ja -menoiksi on tässä laskettu tilivuoden käteistulot ja -menot lisättyinä niiden tilikauden aikana laskuun myytyjen tuotteiden ja laskuun ostettujen tarvikkeiden arvolla, joista suoritukset ovat siirtyneet seuraavalle tilivuodelle. Edellisiltä tilikausilta siirtyneitten saatavien ja velkojen suorituksia ei sitävastoin ole luettu rahatuloiksi ja -menoiksi samoin kuin ei muitakaan lainaus- tai talletusliikkeeseen kuuluvia suorituksia.

Rahatulot on jaettu viiteen pääryhmään: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten myynti, sivuansiotalous ja yksityistalous. Nämä samoin kuin tulojen kokonaismäärätkin esitetään taulukossa 9. Maatalouden rahatuloihin sisältyvät myös maatalousrakennusten, -kaluston, sekä salaojitusten hankinta-avustukset ja palkkiot, mitkä on viety vastaaviin poistolaskelmiin. Näiden määrä on kuitenkin varsin vähäinen. Entiseen tapaan on maataloustuloihin luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut erät kuten pinta-alalisät ja katokorvaukset. Metsätalouden rahatuloihin on puutavaran myyntitulojen ohella viety myös metsämaan myynnistä saadut tulot. Näitä tuloja on kuitenkin erittäin vähän. Omana ryhmänä maatalouden ulkopuolella on otettu huomioon asuinrakennusten myynnistä saadut rahatulot, joita on myös vähän. Mahdolliset vuokratulot asuinrakennuksista sisältyvät maataloustuloihin. Sivuansiotalouden rahatulot muodostuvat pääasiassa varsinaisista sivuansioista. Muista sivuansiotalouteen luetuista eristä mainittakoon korko- ja osinkotulot. Yksityistalouden rahatuloihin sisältyvät yksityisirtaimiston myyntitulot sekä erilaiset sosiaaliset avustukset kuten lapsi- ja perhelisät. Niihin sisältyvät myös saadut maatalousyrittäjäläkkeet.

Seuraavassa asetelmassa esitetään eri tuloryhmien keskimääräiset arvot tilaa kohden kirjanpitotiloilla kahtena viimeisenä tilivuotena. Asuinrakennusten myyntitulot on asetelmassa yhdistetty maataloustuloihin. Luvut ovat painottamattomia keskiarvoja.

	1972		Rahatulot		1971	
	mk/tila	%	mk/tila			%
Maatalous	52 653	78.5	46 433		77.1	
Metsätalous	7 146	10.7	7 391		12.3	
Sivuansiotalous	4 859	7.2	4 377		7.3	
Yksityistalous	2 384	3.6	1 982		3.3	
Yhteensä	67 042	100.0	60 183		100.0	

Rahatulot ovat nousseet edellisestä tilivuodesta keskimäärin 11.4 %. Nousua on tapahtunut maatalous-, sivuansio- yksityistuloissa, kun taas metsätulot ovat laskeneet. Metsätulojen kehitystä viimevuosina osoittavat seuraavan asetelman luvut.

	Metsätalouden rahatulot		Metsämaata ha/tila
	mk/tila	% kaikista rahatuloista	
1972	7 146	10.7	59.76
1971	7 391	12.3	59.49
1970	7 256	13.7	57.71
1969	5 787	12.5	57.20
1968	4 598	12.0	54.77
1967	3 726	10.3	58.77
1966	4 048	12.4	56.79
1965	4 860	14.9	57.37
1964/65	4 233	15.9	52.35
1963/64	4 805	17.8	57.20

Taulukossa 10 esitetään kirjanpitoiltojen rahamenot tarkasteltavana olevalta vuodelta. Ne on jaoteltu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten uudistus, sivuansiotalous, yksityistalous, verot sekä korot, vuokrat ja eläkkeet. Asuinrakennusten korjaus- ja kunnossapitomenot sisältyvät maatalousmenoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitoiltojen keskimääräiset rahamenot tilaa kohden painottamattomina keskiarvoina kahtena viimeisenä tilivuonna.

	Rahamenot			
	1972		1971	
	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	41 393	61.2	37 691	61.4
Metsätalous	1 206	1.8	1 078	1.8
Asuinrakennusten uudistus ..	1 753	2.6	1 984	3.2
Sivuansiotalous	741	1.1	686	1.1
Yksityistalous	16 093	23.8	13 962	22.8
Verot	3 774	5.6	3 621	5.9
Korot, vuokrat ja eläkkeet ..	2 617	3.9	2 316	3.8
Yhteensä	67 577	100.0	61 338	100.0

Rahamenojen kokonaismäärä on edellisestä vuodesta noussut keskimäärin 6 239 mk eli 10.2 %. Nousua on tapahtunut kaikissa pääryhmissä lukuunottamatta asuinrakennusten uudistusmenoja. Maatalousmenot ovat nousseet 3 702 mk eli 9.8 %, yksityismenot 2 131 mk eli 15.3 %, verot 153 mk eli 4.2 % sekä korot, vuokrat ja eläkkeet 301 mk eli 13.0 %.

Kun vertaillaan taulukoissa 9 ja 10 esitettyjä rahatulojen ja -menojen kokonaismääriä, voidaan todeta, että eräiden tilaryhmien kohdalla rahamenot ovat tuloja suuremmat. Tämä johtuu siitä, että rahatuloiissa ja -menoissa ei ole otettu huomioon talletus- ja lainausliikettä, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Mainittu erotus on näissä tapauksissa pitänyt peittää joko käteisvaroja tai talletuksia pienentämällä taikka ottamalla lisää velkaa.

V. Maatalouden kokonaistuotto

Maatalouden kokonaistuotolla käsitetään tilivuoden aikana maataloudessa tuotettujen lopputuotteiden sekä palvelusten yhteistä arvoa. Kokonaistuottoon on siten luettu:

1) Tilivuoteen kuuluvat rahatulot ja tilisaatavat lukuunottamatta vuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja rahatuloloja.

2) Maataloudesta metsätalouteen, ruoka- ja yksityistalouteen, sivuansioihin ja eläkeläisille sekä vieraan työvoiman palkkoihin luovutettujen tuotteiden, etuuk-sien ja hevostöiden raha-arvo.

3) Maataloudesta omaisuuden lisäämiseen (uudisrakennuksiin, -viljelyksiin ja perusparannuksiin) luovutetun hevostöiden arvo.

4) Maataloustuotannosta johtunut lisäys varastoissa, puutarhakasvillisuudessa ja kotieläimistöissä. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, ei varastoissa ole otettu huomioon tilalla käytettäväksi tarkoitettuja omalla tilalla tuotettuja juures- ja korsirehuvarastoja.

Entiseen tapaan on maatalouden kokonaistuottoon luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut valtionavustukset (mm. pinta-alalisät ja kato-korvaukset), jotka on maksettu suoraan viljelijöille. Sen sijaan kokonaistuottoon eivät sisälly investointiluntoniset valtionavustukset ja -palkkiot (esim. salaojitus-palkkiot).

Kokonaistuottoon sisältyvät myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläis-ten asuntoedun arvot samoin kuin asuinrakennuksista saadut vuokratulotkin. Asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset, poistot mukaan luettuna on vas-taavasti luettu maatalouden liikekustannukseen.

1. Kokonaistuotto ja sen rakenne

Maatalouden kokonaistuotto esitetään tutkimusalueittain ja tilasuuruusluo-kittain taulukossa 11. Kokonaistuotto on entiseen tapaan jaettu kolmeen pääryh-mään: kotieläintuottoon, kasvinviljelytuottoon ja muuhun tuottoon. Kahden ensiksi mainitun tuoton arvot esitetään seuraavassa asetelmassa kahdelta viimei-seltä tilivuodelta. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kotieläintuotto		Kasvinviljelytuotto	
	1972	1971	1972	1971
		mk/ha		
Etelä-Suomi	1 765	1 509	641	652
Sisä-Suomi	2 113	1 835	181	237
Etelä-Pohjanmaa	2 022	1 824	285	297
Pohjois-Suomi	2 230	1 841	143	114
Keskimäärin	1 953	1 679	410	424

Kotieläintuotto on noussut edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla ja kasvinviljelytuotto Pohjois-Suomen alueella. Kotieläintuoton keskimääräinen lisäys hehtaaria kohden oli 274 mk eli 16.3 %. Sen sijaan keskimääräinen kasvinviljelytuotto on laskenut 14 mk eli 3.3 %. Etelä-Suomen tutkimusalueella kotieläintuotto on pinta-alayksikköä kohden keskimäärin selvästi alhaisin, kun taas keskimääräinen kasvinviljelytuotto on korkein. Tämä onkin luonnollista, sillä maan eteläosissa ovat luontaiset edellytykset ns. myyntikasvien viljelyyn parhaimmat, mistä johtuen huomattava osa viljelykasvien sadosta myydään ja vastaavasti se osa, mikä jalostetaan kotieläintuotteiksi, muodostuu pienemmäksi. Maan pohjoisosissa peltoviljelytuotteet sen sijaan käytetään pääasiassa eläinten rehuksi. Se ilmenee selvästi myös esitetyistä luvuista.

Muuhun tuottoon sisältyvät, kuten taulukosta 11 ilmenee, puutarhan tuotto, valtiolta saadut vuotuisavustukset (esim. pinta-alalisä) sekä viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvo, mikä on pyritty arvioimaan sellaiseksi, että se peittää asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset poisto mukaan luettuna. Asuntoetua arvioitaessa on otettu huomioon myös asuinrakennuksista saadut vuokratulot, jotka sisältyvät erittelemättömään ryhmään. Vastaavasti asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset on luettu maatalouden liikekustannukseen.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, miten maatalouden kokonaistuotto ja sen huomattavin erä, nautakarjan tuotto ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kokonaistuotto		Nautakarjan tuotto	
	1972	1971	mk/ha	
			1972	1971
Etelä-Suomi	2 553	2 300	1 134	987
Sisä-Suomi	2 481	2 219	1 768	1 497
Etelä-Pohjanmaa	2 464	2 262	1 458	1 252
Pohjois-Suomi	2 573	2 120	2 112	1 722
Keskimäärin	2 528	2 248	1 475	1 253

Asetelman mukaan kokonaistuotto on noussut edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Sen suhteellinen nousu on ollut korkein Pohjois-Suomessa ja alhaisin Etelä-Pohjanmaalla. Edelleen voidaan todeta, että eri tutkimusalueiden väliset erot keskimääräisessä kokonaistuotossa siirryttäessä maan eteläosista pohjoiseen ovat tasoittuneet edelliseen vuoteen verraten.

Keskimääräinen nautakarjan tuotto on niin ikään noussut edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Suhteellinen nousu on ollut voimakkainta Pohjois-Suomen alueella, missä myös markkamääräisesti katsoen nautakarjan tuotto on ollut korkein. Sen osuus kokonaistuotosta kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin on ollut 58.3 % oltuaan edellisenä tilikautena 55.7 %.

2. Maatalouden myyntituoton rakenne

Maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahatulot esitetään taulukossa 12. Näihin on luettu vain sellaiset erät, jotka on otettu huomioon maatalouden kokonaistuottoa laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saadut tulot, esimerkiksi jos tilalta on myyty traktori, ei siitä saatu hinta sisälly näihin tuloihin. Vastaavasti ei traktorin ostohintaa ole luettu maatalouden varsinaisiin rahamehoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetyt painotetut luvut osoittavat, miten maatalouden puhdistetut rahatulot ovat edellisestä tilivuodesta muuttuneet.

	Maatalouden puhdistetut rahatulot mk/ha	
	1972	1971
Nautakarja	406	357
Maitotalous	1 011	868
Siat	403	371
Siipikarja	110	88
Muut eläimet	12	15
Kotieläintalous yhteensä	1 942	1 699
Kasvinviljely	359	333
Muut tulot	63	53
Yhteensä	2 364	2 085

Asetelman mukaan nautakarjatulot ovat nousseet edellisestä vuodesta 49 mk ja maitotaloustulot 143 mk hehtaaria kohden. Kotieläintaloudesta kokonaisuudessaan saadut rahatulot kohosivat 243 mk ja kasvinviljelystä saadut tulot 26 mk hehtaarialta sekä kaikki rahatulot yhteensä 279 mk eli 13.4 %. Rahatulot muodostavat pääosan kokonaistuotosta. Tarkasteltavana tilikautena niiden osuus kokonaistuotosta oli 93.5 % ja vastaavasti edellisenä tilivuonna 92.7 %.

VI. Maatalouden liikekustannus

Maatalouden liikekustannukseen on luettu maatalouden säännöllistä hoitoa varten tilivuoden aikana uhratut rahamenot, yksityis-, metsä- ja sivuansiotaloudesta saatujen luontaisuuritusten arvot sekä ne maatalousomaisuuden vähenykset, jotka ovat syntyneet tuotannon, jalostamisen ja keskimääräistä kulumista vastaavan poiston kautta. Tuloja, jotka on saatu tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä, ei ole luettu kokonaistuottoon. Vastaavasti omaisuuden lisäyksestä aiheutuneet menot eivät kuulu liikekustannukseen, joten maatalous on oletettu niistä vapaaksi ja siten ne on maksettava liikeylijäämästä eli verotettavasta puhtaasta tuotosta.

1. Liikekustannus ja sen rakenne

Liikekustannus on jaettu seuraaviin pääryhmiin: työkustannus, kotieläinkustannus, tarvikekustannus, kone- ja kalustokustannus, rakennuskustannus ja muu kustannus. Mainittujen pääryhmien sekä niiden alaryhmien arvot esitetään taulukossa 13.

Työkustannus sisältää ainoastaan maatalouden ihmistyökustannuksen. Siihen on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvistä töistä eli ns. maatalouden juoksevista töistä maksetut aika- ja urakkapalkat sosiaalisine kuluineen. Myös palkatun työvoiman saamat luontaisedut sisältyvät palkkakustannukseen. Mainittujen etuuksien arvot on luettu vastaavasti maatalouden kokonaistuottoon, mikäli ne on saatu maataloudesta (esim. tuotteet ja asuntoetu). Maatalouden investointitöitä koskevat kustannukset eivät kuulu liikekustannukseen. Jos tilan palkkaväki on tehnyt muita töitä kuten metsä- ja yksityistalouden töitä on niitä vastaava osuus vähennetty liikekustannuksesta. Kokonaispalkkakustannukset on jaettu eri talousalojen osalle tehtyjen työtuntien suhteessa.

Ne viljelijäperheen yli 14 vuotiaat jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän maataloustöitä koskeva palkkansa kuuluu maatalouden palkkakustannukseen. Todettakoon vielä, että kun verotuksessa ei viljelijälle (verovelvolliselle) ja hänen aviopuolisolleen tai alle 14 vuotiaille lapsille maksettavaa palkkaa voida katsoa maatalouden vähennyskelpoiseksi menoksi, on heidät tässä katsottu kaikissa tapauksissa viljelijäperheeseen kuuluviksi.

Viljelijäperheen tekemien maatalouden juoksevien töiden arvo on myös luettu liikekustannukseen. Se on määritetty siten, että tehdyt työtunnit on hinnoitettu maataloustyöntekijäin keskituntiansioiden mukaan, jotka on saatu Tilastokeskuksen laatimista tilastoista. Viljelijäperheen oman työn arvoa määritettäessä on käytetty seuraavia tuntipalkkoja:

Miehet	4:30 mk
Naiset	3:54 »
Lapset	2:15 »

Työkustannuksiin sisältyy maksettujen palkkojen ja viljelijäperheen ruumiillisen työn palkkavaatimuksen lisäksi maatalouden johtotyön arvo, joka on laskettu siten että ko. työtunnit on hinnoiteltu 4,30 mk/t. Maatalouden johtotyöksi on katsottu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto.

Kotieläin-kustannus muodostuu astutus- ja keinosiemennysmaksuista, karjantarkkailu- ja kantakirjamenoista, kotieläintalouden puhdistusmenoista, sekä eläinlääkäripalkkioista ja muista eläinlääkintämenoista. Lisäksi siihen kuuluvat eläinten poistonluontoiset arvovähennykset. Kotieläinten hankintamenot on otettu vähennyksenä huomioon eri eläinlajien tuottoa laskettaessa.

Tarvikekustannusta laskettaessa on tarvikkeiden ostomenojen lisäksi otettu huomioon myös tarvikevarastojen muutokset. Varaston lisäksi on vähennetty ko. tilivuoden vastaavan tarvikkeen ostomenoista ja vähennys vastaavasti niihin lisätty. Ostorehukustannukseen sisältyvät myös kuoritun maidon ja heran ostomenot. Ostolannoitteiden ryhmään kuuluvat myös maanparannusaineiden hankintamenot. Viljan peittäus- ja lajittelukustannukset on yhdistetty kuivaus- ja kasvinsuojelukustannukseen. Poltto- ja voiteluainekustannukseen sisältyvät sekä tilan omasta metsästä otetut polttopuut että ostetut polttoaineet lukuunottamatta traktorien ja ajopuimurien poltto- ja voiteluaineita, mitkä sisältyvät kone- ja kalustokustannuksen ryhmiin traktorin muut kustannukset ja ajopuimurin muut kustannukset. Polttoainekustannukseen kuuluvat myös asuinrakennusten lämmitysainemenot. Sähkömaksut käsittävät maatalouden sähkömenojen ohella myös asuinrakennusten sähkön käytön, sillä asuntoetua määritettäessä on otettu huomioon myös valaistus. Varsinaisten sähkömaksujen lisäksi on tähän ryhmään luettu myös sähkölamppujen ja -sulakkeiden ostomenot.

Kone- ja kalustokustannuksessa on poistot otettu samoina kuin mitä viljelijät ovat käyttäneet verokirjanpidossaan. Siten poistot on laskettu ns. menojäännösmenetelmän mukaan ts. poistamattomasta jäännösarvosta on laskettu määräprosentti, mikä verotuksessa vaihtelee 0—30 %. Traktorin ja puimurin poistoista on liikekustannuksessa vain se osa, mikä koskee varsinaista maataloutta, sillä muiden töiden (esim. sivuansiotöiden) osuus on vähennetty liikekustannusta laskettaessa. Sama koskee myös muita kustannuksia. Ryhmiin traktorin- ja ajopuimurin muut kustannukset on luettu korjaus- ja kunnossapitomenot, joiden osalta on huomattava, ettei niihin kuulu tilan palkkaväen ja viljelijäperheen tekemien huolto- ja korjaustöiden kustannus, mikä sisältyy maatalouden yhteiseen työkustannukseen. Edelleen ko. koneiden muihin kustannuksiin kuuluvat vakuutukset, rekisteröinti sekä poltto- ja voiteluainemenot, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Sensijaan niissä ei ole mukana korkovaatimusta, kuten ei muissakaan liikekustannuksen erissä. Mainittakoon myös, että traktorin osalta uudisrakennus- ja salaojatöiden kustannukset on katsottu vuotuis-kustannukseksi, kuten verotuksessa, ja siten ne on luettu liikekustannukseen. Mainitut investointityöt on kuitenkin työmenekkitilastossa käsitelty erikseen.

Muuhun kalustokustannukseen sisältyvät muun maatalouskaluston korjaus- ja kunnossapitokustannukset. Huomattava on, että hankintamenoja sellaisesta kalustosta lähinnä pienkalustosta, minkä todennäköinen taloudellinen kesto-aika on alle 3 vuotta, ei ole käsitelty investointimenoina, vaan ne on katsottu suoraan

vuotuismenoiksi ja ne siten sisältyvät muuhun kalustokustannukseen. Kaluston vuokrakäyttöön on luettu varsinaisten vuokramenojen ohella myös yksityiskäyttöön hankittu auton kustannuksista maatalousajojen osuus.

Rakennuskustannuksissa poistot on laskettu verotussäännösten mukaisesti määräprosentteina rakennuksen tai rakennelman poistamattomasta jäännösarvosta. Poistoprosentit ovat seuraavat: talusrakennukset 0—10 %, palkkaväen käytössä olevat asuinrakennukset 0—6 % sekä rakennelmat 0—20 %. Viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten arvot on määritetty entiseen tapaan arvioimalla ja poistot on laskettu tasapoistoina. Siten niiden kohdalla ei ole käytetty verotusarvoja. Rakennuskustannusta tarkasteltaessa on huomattava, että siihen on luettu myös viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten poistot samoin kuin korjaus- ja kunnossapitomenotkin. Maataloutta on vastaa- vasti hyvitetty asuntoedun arvolla, mikä sisältyy kokonaistuottoon.

Rakennusten korjaus- ja kunnossapitoeen ei sisälly tilan vakinaisen työvoiman suorittamien korjaustöiden kustannus, sillä se on otettu huomioon maatalouden yhteisessä työkustannuksessa kuten kalustonkin kohdalla.

Muukustannus koostuu mm. oijen, aitojen ja teiden kunnossapitomenoista sekä perusparannusten, lähinnä salaojitusten poistoista, mitkä on määritetty verotussäännösten mukaan menojäännös-poistoina. Poistojen enimmäismäärä niiden kohdalla on 10 % menojäännöksestä. Myös maatalouden vakuutusmaksut sisältyvät tähän pääryhmään lukuunottamatta traktorin ja ajopuimurin vakuutusmaksuja, mitkä on luettu ko. koneiden erikseen esitettyihin kustannuksiin.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, miten maatalouden liikekustannus on muuttunut edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Liikekustannus mk/ha	
	1972	1971
Etelä-Suomi	2 620	2 324
Sisä-Suomi	3 037	2 724
Etelä-Pohjanmaa	2 608	2 422
Pohjois-Suomi	3 080	2 639
Keskimäärin	2 779	2 473

Asetelman mukaan keskimääräinen liikekustannus on noussut edellisestä vuodesta 306 mk eli 12.4 %.

2. Rahassa suoritettu liikekustannus

Taulukossa 14 esitetään maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahamenot. Niihin on luettu ainoastaan maatalouden juokseviin menoihin käytetyt erät eli menot, jotka on otettu huomioon liikekustannusta laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly investointiluontoiset menot kuten uudisrakennuksiin sekä uusien koneiden ja kaluston hankintaan käytetyt erät. Vastaavalla tavalla on menetelty, kuten aikaisemmin mainittiin maatalouden varsinaisten rahatulosten kohdalla, joihin ei ole luettu tilikauden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja tuloja. Rakennusten korjausmenoihin on luettu myös asuinrakennuksia koskevat korjausmenot.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat eräitä rahameno-eriä eri tutkimusalueilla tilivuosina 1972 ja 1971.

	Palkat		Ostorehut		Ostolannoitteet	
	1972	1971	1972	1971	1972	1971
			mk/ha			
Etelä-Suomi	105	103	415	357	219	214
Sisä-Suomi	77	81	389	351	213	185
Etelä-Pohjanmaa	16	20	402	409	192	182
Pohjois-Suomi	33	25	590	461	205	195
Keskimäärin	74	73	436	381	211	200

Asetelman mukaan palkkamenot ovat nousseet Etelä- ja Pohjois-Suomen tutkimusalueilla ja vastaavasti laskeneet Sisä-Suomessa ja Etelä-Pohjanmaalla. Sen sijaan kaikilla kirjanpitoluilla keskimäärin ne ovat asettuneet edellisen vuoden tasolle. Ostorehmenot ovat nousseet kaikilla alueilla lukuunottamatta Etelä-Pohjanmaata, missä ne ovat olleet samaa suuruusluokkaa kuin edellisenä tilikautena. Lannoitemenot ovat nousseet edellisestä vuodesta kaikilla alueilla.

3. Työnmenekki

a. Ihmistyö.

Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman työtuntien kokonaismäärät esitetään taulukossa 15. Työtunteihin sisältyvät myös sivuansio- ja kotitaloustyöt. Palkkaväen työtunteihin ei ole luettu urakkatöitä. Johtotyö koskee yksinomaan varsinaista maataloutta. Siihen on luettu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto. Kaikki taulukoissa 15—20 esitetyt työnmenekkiluvut pohjautuvat tiloilla työpäiväkirjoihin tehtyihin muistiinpanoihin.

Kokonaistuntimäärien lisäksi on taulukkoon 15 merkitty myös metsätöiden tuntimäärät. Niihin ei ole luettu tilan omaan käyttöön otetun polttopuun ja korjauksiin yms. käytetyn puutavaran hakkuu- ja ajotöitä, mitkä sisältyvät maatalouden työnmenekkilukuihin. Rakennusten uudistuksiin otetun puutavaran osalta hakkuu- ja ajotyöt on merkitty ko. uudistustyöksi.

Maatalouden juokseviin töihin, mitkä esitetään taulukossa 16, on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvät työt kuten erilaiset kasvinviljelytyöt, kotieläinten ruokinta- ja hoitotyöt sekä korjaus- ja kunnossapitotyöt. Viimeksi mainituista on huomattava, että niihin sisältyvät myös asuinrakennuksia koskevat korjaustyöt. Kuten edellä jo mainittiin, on maatalouden juoksevien töiden tuntimäärissä mukana eräitä puutavaran hakkuu- ja ajotöitä. Maatalouden investointityöt eivät kuulu näihin juokseviin töihin. Maatalouden työnmenekki on ilmaistu myös ihmistytunteina. Ne on saatu siten, että miesten ja naisten työtuntien summaan on lisätty lasten tunnit jaettuna kahdella. Kun esitettyihin työnmenekkilukuihin eivät sisälly urakkatyöt, on niitä vastaavat palkat merkitty taulukkoon.

Tarkasteltaessa viljelijäperheen ja palkkaväen työmääriä on huomattava, että ne yli 14 vuotiaat perheenjäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen, kuten liikekustannusta koskevassa selvityksessä jo mainittiin.

Maatalouden työnmenekki tilivuosina 1972 ja 1971 on vaihdellut eri tutkimusalueilla seuraavasti. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Maatalouden työnmenekki it/ha	
	1972	1971
Etelä-Suomi	247	253
Sisä-Suomi	336	356
Etelä-Pohjanmaa	273	283
Pohjois-Suomi	344	347
Keskimäärin	285	294

Maatalouden juoksevat työt on eritelty kolmeen ryhmään: kasvinviljelytyöt, kotieläintalouden työt ja muut maatalouden juoksevat työt. Näiden tuntimäärät ilmenevät taulukosta 17.

Kasvinviljelytyöihin on luettu mm. muokkaus- ja lannoitustyöt, viljelykasvien kylvö-, hoito- ja korjuutyöt, oijen kunnostus sekä kasvinviljely-rakennusten sekä -koneiden ja -kaluston korjaukset.

Kotieläintalouden töihin sisältyvät mm. eläinten ruokinta- ja hoitotyöt, kotieläinrakennusten ja -kaluston korjaukset. Rehujen siirto eläinsuojien yhteydessä olevista varastoista eläinten eteen on katsottu kotieläintalouden työksi. Sen sijaan rehujen kuljetus pelloilta näihin kuten muihinkin varastoihin on katsottu kasvinviljelytyöksi.

Taulukossa 17 esitetään myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt. Vastaavien omaisuusosien arvoa on lisätty palkkaväen työn osalta. Sen sijaan viljelijäperheen tekemien uudistustöiden arvoa ei ole otettu omaisuuden lisäyksenä huomioon. Muista investointitöistä todettakoon, että kun kaluston uudistustöitä on nykyisin erittäin vähän, ei tätä ryhmää ole työkirjanpidossa erotettu lainkaan. Uudisviljely- eli uudisraivaustöitä on myös tehty hyvin vähän ja sentähden ei niitä eikä myöskään asuinrakennusten uudistustöitä ole katsottu tarpeelliseksi esittää erikseen. Ne kylläkin sisältyvät taulukossa 15 oleviin työtuntien kokonaismääriin. Todettakoon vielä, että investointitöiden tuntimääriin on palkkaväen osalta otettu mukaan ainoastaan aikapalkkaisten maataloustyöntekijöiden työt. Investointitöitä koskevat urakkapalkat samoin kuin niitä töitä yksinomaan tehneiden aikapalkkaisten ammattimiesten palkkakustannukset on viety jo rahaliikkeen erittelyssä suoraan ko. investointimenoiksi, joten ko. kustannuksia ei ole tarvinnut mitenkään jakaa.

Taulukosta 18 ilmenevät viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen tekevät sivuansio- ja kotitaloustyöt. Viljelijäperheen sivuansiotöihin sisältyvät vain ne työt, joista korvaus on suoritettu työajan perusteella. Kotitaloustöihin (yksityistalouden töihin) on luettu ruokatalous- ja muut kotitaloustyöt.

Muihin maatalouden juokseviin töihin sisältyvät edellisiin ryhmiin kuulumattomat varsinaiset maataloustyöt, esimerkiksi puutarhatyöt.

b. Hevostyö

Hevostyön tuntimäärät eri tutkimusalueilla ilmenevät taulukosta 19. Niihin sisältyvät vain kirjanpitotilojen omien hevosten työt. Vieraitten hevosten työt on jätetty pois niiden vähäisyyden takia. Taulukkoon on merkitty erikseen myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt, joita koskevat hevostyön arvot on kuitenkin käsitelty maatalouden vuotuiskustannuksena, eikä niitä ole

siten otettu huomioon omaisuuden lisäyksenä. Metsätöihin on luettu vain tilan omassa metsässä suoritettut puutavaran hankintakauppaan ja metsänhoitoon yms. liittyvät työt. Mikäli töitä on tehty jonkin muun tilan metsässä, on ne katsottu sivuansiotöiksi, jotka sisältyvät ryhmään muut työt. Tilan omaan käyttöön omasta metsästä otetun puutavaran ajotyöt kuuluvat maataloustöihin. Kirjanpitotiloilla tehtyjen hevostöiden määrä on alentunut selvästi edellisestä tilivuodesta. Kulu-neella tilikaudella niiden määrä oli keskimäärin 63 t/tila ja edellisenä tilivuonna vastaavasti 90 t/tila.

c. Traktorityö

Traktorityön tuntimäärät ilmenevät taulukosta 20. Niihin sisältyvät sekä omien että vuokrattujen traktorien työt. Kuten hevostyönkin kohdalla on tässäkin merkitty erikseen talousrakennusten ja salaojitusten uudistustyöt, joita koskevat traktorityön kustannukset on luettu maatalouden vuotuis-kustannuksiin eikä omaisuuden lisäykseksi.

Traktorityön ja hevostyön välistä suhdetta maatalouden juoksevissa töissä osoittavat seuraavan asetelman painotetut työnmenekkiluvut.

	Traktorityö t/ha		Hevostyö t/ha	
	1972	1971	1972	1971
Etelä-Suomi	25	26	4	6
Sisä-Suomi	26	27	9	12
Etelä-Pohjanmaa	26	28	2	2
Pohjois-Suomi	32	32	6	7
Keskimäärin	27	28	5	7

Traktorityön määrä on laskenut edellisestä vuodesta keskimäärin yhdellä tunnilla ja hevostyön määrä kahdella tunnilla hehtaaria kohden. Hevos- ja traktorityöpanosten kehityksestä kirjanpitotiloilla todettakoon, että hevostyön määrä hehtaaria kohden laskien oli vuonna 1965 keskimäärin sama kuin traktorityömäärä (22 t/ha). Sitä aikaisemmin traktorien työtuntimäärät olivat pienempiä ja siitä lähtien suurempia kuin hevostyön tuntimäärät.

VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin

Kirjanpitotiloilla maatalouteen ja asuinrakennuksiin tehdyt investoinnit esitetään taulukoissa 21 ja 22.

Maatalouden investoinnit on eritelty eri omaisuusosien osalle. Rakennuksiin sisältyvät vain talousrakennukset, sillä asuinrakennuksiin suoritettut investoinnit esitetään erikseen. Uudisviljelynimike tarkoittaa maatalousmaan uudisraivausta. Maatalousmaan osto on esitetty erillisenä ryhmänä.

Kokonaisinvestointeihin on luettu rahamenojen lisäksi omasta metsästä ko. tarkoituksiin otettu puutavara, sekä ihmistyö. Viimeksi mainittu sisältää vain palkkaväen työn niiden omaisuusosien kohdalla, joista lasketaan poistot. Siten viljelijäperheen työtä ei niissä ole otettu huomioon. Mainittujen omaisuusosien arvonnäköalaksi ei ole luettu myöskään ko. kohteisiin suoritettua hevos- ja traktorityötä, sillä niitä koskevat kustannukset on käsitelty vuotuis-kustannuksina.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat investointien ja niiden suurimman erän, kone- ja kalustohankintojen suuruuden eri tutkimusalueilla tarkasteltavana olevana tilivuonna.

	Yhteensä mk/tila	Maatalousinvestoinnit	
		Koneet ja kalusto mk/tila	%-osuus
Etelä-Suomi	13 879	9 860	71.0
Sisä-Suomi	11 114	7 536	67.8
Etelä-Pohjanmaa	10 593	7 814	73.8
Pohjois-Suomi	6 151	4 188	68.1
Keskimäärin	11 363	7 988	70.3

Kokonaisinvestoinnit ovat selvästi suurimmat Etelä-Suomessa, jossa tilakokokin on suurin. Sama pitää paikkansa myös koneiden ja kaluston kohdalla.

Investointirahamenot ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla seuraavasti.

	Rahamenot maatalousinvestointeihin mk/tila			
	Yhteensä		Koneet ja kalusto	
	1972	1971	1972	1971
Etelä-Suomi	13 560	11 706	9 858	8 618
Sisä-Suomi	10 590	11 030	7 535	7 546
Etelä-Pohjanmaa	10 215	7 353	7 812	5 510
Pohjois-Suomi	5 925	5 519	4 187	3 924
Keskimäärin	11 012	9 848	7 987	7 104

VIII. Maatalouden liiketulokset

Maatalouden liiketulokset tilivuodelta 1972 esitetään taulukossa 23. Varsinaisten tulosten ohella on taulukkoon merkitty myös maatalouden kokonaistuoton ja liikekustannuksen arvot. Vertailtaessa esillä olevan tilikauden tuloksia tilivuotta 1968 edeltäneisiin vuosiin on huomattava, että mainitun tilivuoden alusta lukien tehtiin tulosten laskentaperusteisiin muutoksia, joita on lähemmin selostettu tilivuoden 1968 vastaavassa julkaisussa. Vuoden 1972 tulosten laskentaperusteet ovat samat kuin edellisenä vuotena.

Tulosten suhteen on edelleen muistettava, että kirjanpitotiloja ei ole voitu valita otantamenetelmällä ja sen tähden niiden tulosten ei voida katsoa edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

1. Verotettava puhdas tuotto

Maatalouden puhtaalla tuotolla tarkoitetaan kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotusta. Kun liikekustannukseen eivät tässä sisälly verot, vuokrat eivätkä velkojen korot, on mainittu erotus velattoman maatalouden verotettava puhdas tuotto, josta käytetään myös nimitystä liikeylijäämä. Sen arvot esitetään taulukossa 23.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat verotettavan puhtaan tuoton painotettuja keskiarvoja eri tutkimusalueilla tilivuosina 1972 ja 1971.

	Verotettava puhdas tuotto mk/ha	
	1972	1971
Etelä-Suomi	— 67	— 24
Sisä-Suomi	—556	—505
Etelä-Pohjanmaa	—144	—160
Pohjois-Suomi	—507	—519
Keskimäärin	—251	—225

Verotettava puhdas tuotto on jäänyt kaikilla tutkimusalueilla negatiiviseksi, siis keskimääräinen liikekustannus on muodostunut suuremmaksi kuin vastaava kokonaistuotto. Se on edellisestä vuodesta noussut Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Suomen tutkimusalueilla, muilla alueilla samoin kuin kaikilla tiloilla keskimäärin se on laskenut. Erityisen heikoksi tulos on muodostunut Pohjois- ja Sisä-Suomen tutkimusalueilla. Tässä on kuitenkin huomattava, että näillä alueilla työkustannus, joka koostuu pääasiassa viljelijäperheen arvioidusta palkasta, on huomattavan korkea.

Osoituksena verotettavan puhtaan tuoton suuruudesta eri kokoisilla tiloilla esitetään seuraavassa asetelmassa Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskimääräiset luvut tilivuosina 1972. ja 1971.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Verotettava puhdas tuotto mk/ha	
	1972	1971
I—II (alle —10 ha)	—651	—523
III (10—20 »)	— 24	— 7
IV (20—30 »)	188	197
V (30—50 »)	301	273
VI (50— »)	379	438
	Keskimäärin	204
Painotettu keskiarvo	— 67	— 24

Mainitut luvut osoittavat erittäin selvästi tilakoon vaikutuksen puhtaan tuoton suhteelliseen suuruuteen. Tilakoon kasvaessa hehtaaria kohden laskettu puhdas tuotto kohoaa selvästi.

2. Maatalousylijäämä

Maatalousylijäämä saadaan siten, että kokonaistuotosta vähennetään liikekustannuksen muut erät paitsi viljelijäperheen oman työn arvo. Maatalousylijäämään sisältyvät siten viljelijäperheen omalle työlle saatu palkka ja maatalouteen sijoitetulle pääomalle saatu korko. Taulukossa 23 ja seuraavissa asetelmissa esitetyt maatalousylijäämän arvoja laskettaessa ei veroja ole luettu kustannuksiin. Lisäksi on huomattava, kuten aikaisemmin on jo mainittu, että ne viljelijäperheen jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana katsottu palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän palkkansa on jo vähennetty maatalousylijäämästä.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut keskiarvot osoittavat, minkäläiseksi maatalousylijäämä on muodostunut eri alueilla tilivuosina 1972 ja 1971.

	Maatalousylijäämä mk/ha	
	1972	1971
Etelä-Suomi	841	756
Sisä-Suomi	750	640
Etelä-Pohjanmaa	957	791
Pohjois-Suomi	872	645
	Keskimäärin	846
		719

Kuten edellä olevista asetelmista voidaan havaita, keskimääräinen verotettava puhdas tuotto on edellisestä vuodesta laskenut, mutta keskimääräinen maatalousylijäämä on noussut. Tämä johtuu siitä, että viljelijäperheen työn arvo on noussut suhteellisesti voimakkaammin kuin muut liikekustannuksen erät. Tässä yhteydessä todettakoon vielä, että viljelijäperheen työpanos laski edellisestä vuodesta keskimäärin noin 2.5 % sekä maatalouden kokonaistyöpanos keskimäärin noin 3 %. Tästä huolimatta viljelijäperheen maataloustyön arvo kohosi noin 16 % ja maatalouden kaikki työkustannukset noin 15 % johtuen maataloustyöntekijäin palkkatason huomattavasta noususta. Viljelijäperheen työn arvon voimakas nousu selittää suurelta osin sen, että verotettava puhdas tuotto ja maatalousylijäämä ovat kehittyneet edellisestä vuodesta vastakkaisiin suuntiin.

Maatalousylijäämän suhteelliseen suuruuteen vaikuttaa mm. se miten suuren osan maataloustöistä on suorittanut viljelijäperhe ja minkä osan palkattu työvoima. Kun pientiloilla on viljelijäperheen tekemä työmäärä hehtaaria kohden yleensä suurempi kuin keskikokoisilla tiloilla, joilla käytetään enemmän palkka-

väkeä, on maatalousylijäämä hehtaaria kohden pientiloilla suurempi kuin keski-
kokoisilla. Tämä ilmenee seuraavassa asetelmassa esitetyistä Etelä-Suomen tutki-
musalueen eri tilasuuruusluokkien keskiarvoista tilivuosina 1972 ja 1971.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Maatalousylijäämä mk/ha	
	1972	1971
I—II	995	945
III	928	782
IV	802	722
V	623	522
VI	528	557
Keskimäärin	702	641
Painotettu keskiarvo	841	756

3. Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskertoimella tarkoitetaan suhdelukua, joka saadaan kun maa-
talousylijäämä jaetaan viljelijäperheen arvioidun palkan ja maatalouteen sijoi-
tetun pääoman korkovaatimuksen summalla. Jos mainittu summa on yhtä suuri
kuin maatalousylijäämä, on kannattavuuskertoimen arvo 1.0. Tässä tapauksessa
katsotaan maatalouden tuotantokustannusten tulleen peitettyiksi. Jos kertoimen
arvo on korkeampi kuin 1.0, on maatalous tuottanut voittoa. Jos sen arvo on
pienempi kuin 1.0, on tulos tappiollinen. Taulukossa 23 olevat samoin kuin seu-
raavassa asetelmassakin esitetyt kannattavuuskertoimen arvot on laskettu siten,
että korkovaatimus on määritetty viiden prosentin mukaan. Kuten aikaisemmin
on jo mainittu, ei asuinrakennuksia ole luettu maatalousomaisuuteen ja siten niitä
ei ole myöskään otettu mukaan maatalouden korkovaatimusta laskettaessa.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat, minkälaiseksi kannattavuus-
kerroin on eri tutkimusalueilla muodostunut tilivuosina 1972 ja 1971.

	Kannattavuuskerroin	
	1972	1971
Etelä-Suomi	0.72	0.74
Sisä-Suomi	0.48	0.47
Etelä-Pohjanmaa	0.71	0.66
Pohjois-Suomi	0.54	0.47
Keskimäärin	0.63	0.61

Eri tuotantosuuntaa harjoittavilla kirjanpito-tiloilla saavutettuja tuloksia on
käsitelty tutkimuslaitoksen tiedonantoja sarjan niteessä n:o 19, jossa on myös
selvitetty ko. tulosten kehitystä Etelä-Suomen tutkimusalueella.

IX. Metsätalous

Metsätalouden rahatulot ja -menot esitetään koko rahaliikettä koskevissa taulukoissa 9 ja 10. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman tekemät metsätyöt ilmenevät taulukosta 15. Urakkapalkalla suoritettujen metsätöiden arvo sisältyy metsätalouden rahamenoihin. Hevosten ja traktorien metsätyöt on esitetty taulukoissa 19 ja 20.

Tutkimustiloilla käytetyn puutavaran määrät selviävät taulukosta 24. Kirjanpitoiloiden omasta metsästä saatu puutavara muodostaa pääosan tilojen kokonaiskulutuksesta, sillä ostettua puutavaraa käytetään maatiloilla suhteellisen vähän. Puunkulutus on jaettu kahteen ryhmään: polttopuut ja muu puutavara. Viimeksi mainitun osuus maatalouden puunkulutuksen arvosta tilivuonna 1972 oli 60.4 %, ja muodostuu se pääasiassa maatalousrakennusten uudistukseen ja kunnossapitoon käytetystä puutavarasta, jonka osuus maatalouden muun puutavaran arvosta oli 88.5 %. Taulukon luvut on esitetty tutkimusalueittain ja suuruusluokittain. Taulukosta selviävät erikseen asuinrakennusten uudistukseen käytetyn puutavaran määrät sekä luovutukset eläkkeisiin. Asuinrakennuksiin luovutettu polttopuu käsittää lämmitykseen käytetyn puutavaran lisäksi myös ruoanvalmistukseen käytetyt polttopuut.

Omasta metsästä saadun puutavaran arvolla on hyvitetty metsätaloutta ja veloitettu vastaavasti muita talousaloja. Tätä varten on puutavara tarkasteltavana vuonna hinnoitettu keskimäärin eri tutkimusalueilla seuraavasti.

Etelä-Suomi	27:12	mk/k-m ³
Sisä-Suomi	25:34	»
Etelä-Pohjanmaa	26:43	»
Pohjois-Suomi	18:11	»

Kaikilla tutkimusalueilla keskimäärin on vastaava hinta ollut 24:54. Hinnoittelu on, kuten edellisenäkin vuonna, suoritettu kantohinnan mukaan.

X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa

Ruokatalous on yhdistetty viljelijäperheen yksityistalouteen, joten ruokatalouden rahamenot sisältyvät yksityistalouden menoihin, ja ruokataloustyöt on luettu vastaavasti yksityistalouden töihin. Vieraan työvoiman ruokailukustannus, joka on luettu palkkakustannukseen, on määritetty arvion mukaan niillä tiloilla, joilla palkkaväki on ruokaillut tilan yhteisessä ruokataloudessa.

Omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa on selvitetty entiseen tapaan. Käyttömääriin sisältyvät omalta tilalta yksityistalouteen otettujen tuotteiden kokonaismäärät. Jos palkatut työntekijät ovat ruokaileet tilan yhteisessä ruokataloudessa, niin myös heidän osuutensa kuuluu ko. käyttökuluihin. Tärkeimpien tuotteiden käyttömäärät esitetään taulukossa 25. Ne on laskettu tilaa kohden, koska vuosiruokailijoiden määriä ei ole selvitetty.

Viljamäärät on ilmoitettu mainitussa taulukossa jyvänä. Taulukossa 25 esitettävien lukujen suhteen on muistettava, että ne ovat keskiarvoja. Yksityisillä tiloilla omalta tilalta saatujen, ruokataloudessa käytettyjen maataloustuotteiden käyttömäärät vaihtelevat huomattavasti.

Omalta tilalta saatujen, yksityistaloudessa käytettyjen maataloustuotteiden arvo on entiseen tapaan luettu maatalouden kokonaistuottoon. Näiden tuotteiden arvo on määritetty tilahintojen mukaan.

TAULUKOT
TABLES

Taul. 1. Maankäyttölajit ha/tila
Ägoslag ha/gård
Land use categories

Alue ja suuruusluokka ¹⁾	Muunn. ala ²⁾	Puutarha ³⁾	Pelto ¹⁰⁾	Laidun ¹¹⁾ (ei pelto- laitumia)	Niitty ¹²⁾	Raiviot ¹³⁾	Kasvull. metsämaa ¹⁴⁾	Muu ala ¹⁵⁾ (ei vesistöjä)	Koko ala ¹⁶⁾	
Etelä-Suomi ²⁾ I—II	7.36	0.05	7.16	0.30	0.08	0.00	20.14	3.83	31.56	
	15.00	0.08	14.66	0.40	0.29	0.02	31.12	4.61	51.18	
	24.75	0.13	24.23	0.54	0.28	0.20	53.60	9.07	88.05	
	38.72	0.14	37.98	0.93	0.55	0.14	70.39	11.27	121.40	
	72.50	0.37	70.95	1.97	1.54	0.34	113.13	18.62	206.92	
	Keskimäärin ⁷⁾	27.04	0.13	26.46	0.70	0.45	0.12	51.16	8.32	87.34
Sisä-Suomi ³⁾ I—II	8.17	0.03	7.97	0.30	0.07	0.08	47.16	4.20	59.81	
	14.53	0.06	14.10	0.56	0.22	0.22	67.09	9.08	91.33	
	23.91	0.08	23.28	0.93	0.15	0.13	107.29	16.44	148.30	
	49.16	0.12	48.52	0.87	0.07	0.44	111.95	10.05	172.02	
	Keskimäärin	19.02	0.07	18.57	0.62	0.16	0.20	76.48	9.78	105.88
	Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾ I—II	7.98	0.03	7.89	0.08	—	0.02	22.42	5.70	36.14
14.66		0.03	14.50	0.03	0.11	0.10	29.02	12.71	56.50	
23.98		0.03	23.73	0.09	0.59	0.08	36.41	11.81	72.74	
41.07		0.04	41.01	—	0.03	—	55.96	13.45	110.49	
Keskimäärin		19.28	0.03	19.12	0.05	0.21	0.07	33.20	11.23	63.91
Pohjois-Suomi ⁵⁾ I—II		8.01	0.02	7.80	0.07	0.25	0.22	70.30	50.72	129.38
	14.12	0.03	13.79	0.20	0.44	0.18	76.24	42.75	133.63	
	23.34	0.05	23.05	0.11	0.79	0.17	79.61	61.30	165.08	
	44.40	0.04	43.58	0.47	1.67	—	103.37	45.24	194.37	
	Keskimäärin	14.79	0.03	14.49	0.16	0.48	0.18	75.96	47.99	139.29
	Koko maa ⁶⁾									
Keskimäärin		21.99	0.09	21.54	0.50	0.37	0.14	59.76	16.99	99.39

¹⁾ Område och storleksklass. ²⁾ Södra Finland. ³⁾ Inre Finland. ⁴⁾ Sydösterbotten. ⁵⁾ Norra Finland. ⁶⁾ Hela landet
⁷⁾ I medeltal. ⁸⁾ Reducerad areal. ⁹⁾ Trädgård. ¹⁰⁾ Åker. ¹¹⁾ Betesmark utom åker. ¹²⁾ Äng. ¹³⁾ Rönjningar. ¹⁴⁾ Växtlig
skogsmark. ¹⁵⁾ Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾ Totalareal.

¹⁾ Regions and size classes. ²⁾ South Finland. ³⁾ Central Finland. ⁴⁾ South Ostrobothnia. ⁵⁾ North Finland. ⁶⁾ Whole
country. ⁷⁾ Average. ⁸⁾ Area adjusted. ⁹⁾ Garden. ¹⁰⁾ Arable land. ¹¹⁾ Pasture. ¹²⁾ Meadow. ¹³⁾ Clearings. ¹⁴⁾ Forest.
¹⁵⁾ Other. ¹⁶⁾ Total.

Taul. 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri-juurikas ⁶⁾	Muut juurekset ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu peltoala ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi I—II	1.1	2.8	14.2	30.4	2.5	2.5	0.6	43.2	1.1	1.6	
	III	1.1	7.3	21.7	24.0	1.6	2.7	38.3	1.3	1.7	
	IV	2.6	12.7	23.0	20.0	2.0	3.3	0.1	32.8	2.2	
	V	5.0	16.2	29.0	19.0	1.0	2.9	0.2	20.6	4.1	2.0
	VI	5.5	25.9	28.4	16.0	0.4	3.2	0.2	14.1	4.1	2.2
	Keskimäärin	3.8	16.4	25.6	19.6	1.2	3.0	0.2	25.3	3.1	1.8
Sisä-Suomi I—II	0.4	0.8	13.7	17.6	1.7	1.4	0.6	61.5	2.0	0.3	
	III	1.1	0.8	19.0	19.0	1.8	0.5	55.7	1.1	0.7	
	IV	1.1	1.4	38.0	17.6	1.6	1.6	0.1	35.0	3.0	0.6
	V—VI	3.0	2.8	37.8	15.9	5.1	4.2	0.2	28.6	2.4	0.0
	Keskimäärin	1.6	1.6	28.9	17.6	2.6	1.9	0.3	43.0	2.0	0.5
	Etelä-Pohjanmaa I—II	0.4	0.1	18.0	17.5	3.0	0.3	0.5	56.2	2.6	1.4
III		1.5	0.3	15.4	21.2	2.2	1.6	0.8	52.6	2.5	1.9
IV		1.3	0.9	35.5	22.8	1.6	—	0.1	31.3	3.7	2.8
V—VI		1.6	0.4	47.4	26.2	0.8	1.0	0.1	15.4	5.2	1.9
Keskimäärin		1.4	0.5	31.1	22.8	1.7	0.8	0.3	35.6	3.7	2.1
Pohjois-Suomi I—II		0.0	—	6.9	4.8	2.4	0.1	1.0	80.6	2.6	1.6
	III	0.3	0.0	10.6	8.5	2.5	—	0.7	73.1	2.9	1.4
	IV	0.9	0.1	17.5	10.9	2.3	3.1	0.2	59.4	4.3	1.3
	V—VI	1.3	2.4	22.1	9.7	1.4	—	0.2	60.8	2.0	0.1
	Keskimäärin	0.5	0.3	12.8	8.7	2.3	0.8	0.6	69.6	3.1	1.3
	Koko maa										
Keskimäärin	2.7	9.9	25.0	18.1	1.7	2.3	0.3	35.6	2.9	1.5	

¹⁾ Råg. ²⁾ Vete. ³⁾ Korn. ⁴⁾ Havre. ⁵⁾ Potatis. ⁶⁾ Sockerbeta. ⁷⁾ Övriga rotfrukter. ⁸⁾ Vall. ⁹⁾ Träda. ¹⁰⁾ Övrig åkerareal.
¹⁾ Rye. ²⁾ Wheat. ³⁾ Barley. ⁴⁾ Oats. ⁵⁾ Potato. ⁶⁾ Sugar beet. ⁷⁾ Other root crops. ⁸⁾ Cultivated grass. ⁹⁾ Fallow.
¹⁰⁾ Other.

Taul. 3. Sadot kg/ha
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Kevät- vehnä ²⁾	Ohra ⁴⁾	Kaura ⁵⁾	Peruna ⁶⁾	Sokeri- juuri- kas ⁷⁾	Lanttu ⁸⁾	Heinä ⁹⁾	Sato ry/ha ¹⁰⁾
Etelä-Suomi I—II	1 981	2 820	2 761	2 627	15 464	38 942	28 569	5 242	3 201
III	2 027	2 785	2 783	2 876	17 595	37 208	44 257	5 044	3 431
IV	2 258	2 953	2 927	2 990	17 411	40 242	41 245	4 859	3 709
V	2 202	2 914	2 931	3 158	20 983	38 074	26 053	4 762	3 734
VI	2 356	3 061	3 017	3 221	15 484	35 875	30 417	5 632	3 876
Keskimäärin	2 269	2 980	2 933	3 043	17 834	37 724	37 842	5 058	3 699
Painotettu keskiarvo ¹⁾	2 112	2 869	2 846	2 904	17 242	38 146	35 712	5 089	3 505
Sisä-Suomi I—II	1 850	1 869	2 388	2 533	20 321	34 025	32 407	5 276	2 936
III	2 099	2 184	2 542	2 550	18 477	29 758	33 442	5 109	3 029
IV	2 405	2 652	2 567	2 512	16 593	35 214	27 000	4 945	3 295
V—VI	2 169	2 628	2 552	2 491	13 914	35 359	—	5 135	3 534
Keskimäärin	2 188	2 512	2 548	2 523	15 790	34 708	32 965	5 106	3 244
Painotettu keskiarvo	1 990	2 069	2 462	2 535	19 119	32 696	30 863	5 188	3 022
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 800	3 950	3 284	3 135	19 572	33 495	37 778	5 296	3 223
III	1 808	3 045	2 890	3 006	20 299	29 617	37 355	5 327	3 185
IV	2 545	2 897	3 229	3 218	19 851	—	25 000	5 051	3 598
V—VI	2 194	3 360	3 118	3 375	20 931	29 331	—	5 443	3 894
Keskimäärin	2 168	2 975	3 133	3 207	20 140	29 625	37 348	5 255	3 532
Painotettu keskiarvo	1 946	3 336	3 086	3 105	20 030	26 163	33 216	5 280	3 307
Pohjois-Suomi I—II	1 111	—	2 475	2 344	21 998	29 057	40 621	4 985	2 579
III	1 980	2 833	2 227	2 355	19 605	—	18 159	4 645	2 650
IV	1 511	2 673	2 285	2 402	20 121	26 010	19 167	4 783	2 929
V—VI	1 424	1 567	2 192	2 372	19 997	—	—	4 938	2 593
Keskimäärin	1 624	1 711	2 261	2 370	20 131	26 090	23 504	4 764	2 702
Painotettu keskiarvo	1 465	1 304	2 357	2 354	20 893	17 102	28 730	4 847	2 635
Koko maa									
Keskimäärin	2 239	2 952	2 828	2 931	17 895	36 453	35 339	5 008	3 478
Painotettu keskiarvo	1 955	2 521	2 724	2 769	18 658	31 720	33 186	5 099	3 233

¹⁾ Avvägt medeltal. ²⁾ Råg. ³⁾ Vårvet. ⁴⁾ Korn. ⁵⁾ Havre. ⁶⁾ Potatis. ⁷⁾ Sockerbeta. ⁸⁾ Kålrot. ⁹⁾ Hå. ¹⁰⁾ Skörd fe/ha.
¹⁾ Weighted mean. ²⁾ Rye. ³⁾ Spring wheat. ⁴⁾ Barley. ⁵⁾ Oats. ⁶⁾ Potato. ⁷⁾ Sugar beet. ⁸⁾ Swede. ⁹⁾ Hay. ¹⁰⁾ Yield food units per hectare.

Taul. 4. Varat ja velat mk/tila
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and debts per farm

Alue ja suuruusluokka	Varat ¹⁾							Velat ²⁾	
	Maa- talous ³⁾	Metsä- talous ⁴⁾	Asuin- raken- nukset ⁵⁾	Sivu- ansio- talous ⁶⁾	Rahoi- tusomai- suus ⁷⁾	Yksityis- talous ⁸⁾	Varat yh- teensä ⁹⁾	Yh- teensä ¹⁰⁾	Va- roista % ¹¹⁾
Etelä-Suomi I—II	37 547	20 019	12 033	6	9 778	5 623	85 006	8 033	9.5
III	78 034	30 915	15 627	655	10 908	9 066	145 205	22 142	15.2
VI	132 645	57 485	26 891	2 889	19 796	13 514	253 220	44 701	17.7
V	181 734	67 409	26 730	5 984	24 117	16 144	322 118	59 561	18.5
VI	339 885	115 529	47 706	5 864	46 226	23 192	578 402	122 664	21.2
Keskimäärin	133 629	51 725	23 390	2 607	19 222	12 486	243 059	43 634	18.0
Sisä-Suomi I—II	39 706	36 883	11 685	703	8 132	8 034	105 143	15 087	14.3
III	69 570	50 651	16 719	2 443	11 143	8 341	158 867	25 893	16.3
IV	125 837	83 919	17 587	1 226	17 266	11 763	257 598	49 217	19.1
V—VI	238 243	86 144	28 727	906	17 061	17 857	388 938	100 761	25.9
Keskimäärin	93 859	58 768	17 241	1 690	12 479	10 027	194 064	36 802	19.0
Etelä-Pohjanmaa I—II	43 934	16 197	10 013	1 070	4 795	9 256	85 265	7 486	8.8
III	74 540	20 930	12 358	979	7 915	8 732	125 454	14 788	11.8
IV	114 103	28 254	16 404	5 212	8 757	13 443	186 173	32 860	17.7
V—VI	180 206	46 522	21 452	24 058	12 036	15 628	299 902	72 193	24.1
Keskimäärin	92 916	25 270	14 170	5 070	8 075	10 991	156 492	25 601	16.4
Pohjois-Suomi . . . I—II	38 393	27 232	12 469	1 611	8 218	6 148	94 071	16 869	17.9
III	65 317	33 114	13 172	503	8 746	8 133	128 985	23 906	18.5
IV	102 176	39 255	14 839	92	8 675	9 040	174 077	32 253	18.5
V—VI	190 231	44 907	27 071	—	16 640	13 015	291 864	78 208	26.8
Keskimäärin	67 424	32 765	13 639	741	8 845	7 865	131 329	24 975	19.0
Koko maa									
Keskimäärin	107 254	46 584	19 109	2 293	14 470	10 857	200 567	36 449	18.2

¹⁾ Tillgångar. ²⁾ Skulder. ³⁾ Jordbruk. ⁴⁾ Skogsbruk. ⁵⁾ Bostadsbyggnader. ⁶⁾ Biförtjänster. ⁷⁾ Finansieringstillgångar.
⁸⁾ Privatekonomi. ⁹⁾ Summa tillgångar. ¹⁰⁾ Summa skulder. ¹¹⁾ Skulder i % av tillgångar.

¹⁾ Assets. ²⁾ Debts. ³⁾ Agriculture. ⁴⁾ Forestry. ⁵⁾ Dwellings. ⁶⁾ By-enterprises ⁷⁾ Current assets. ⁸⁾ Private household.
⁹⁾ Total assets. ¹⁰⁾ Total debts. ¹¹⁾ Debts per cent of assets.

Taul. 5. Maatalousomaisuus mk/ha
 Jordbrukets tillgångar mk/ha
 Agricultural property per hectare

Alue ja suuruusluokka	Varastot ¹⁾	Koti- eläimet ²⁾	Kalusto ³⁾	Raken- nukset ⁴⁾	Sala- ojitukset ⁵⁾	Maa ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾	
Etelä-Suomi I—II	491	1 033	551	1 071	177	1 778	5 101	
	III	546	903	646	1 020	235	1 854	5 204
	IV	568	773	878	960	296	1 884	5 359
	V	624	403	770	716	268	1 913	4 694
	VI	679	447	672	612	243	2 035	4 688
	Keskimäärin	610	613	730	805	256	1 929	4 943
Painotettu keskiarvo	560	800	679	939	235	1 866	5 079	
Sisä-Suomi I—II	351	1 076	583	1 583	145	1 121	4 859	
	III	407	888	830	1 327	173	1 164	4 789
	IV	606	796	807	1 645	211	1 198	5 263
	V—VI	549	758	969	1 164	132	1 274	4 846
	Keskimäärin	494	843	843	1 385	169	1 200	4 934
	Painotettu keskiarvo	398	976	702	1 479	159	1 149	4 863
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	468	1 331	730	1 484	236	1 257	5 506	
	III	435	1 154	574	1 377	281	1 265	5 086
	IV	654	841	608	1 126	232	1 297	4 758
	V—VI	677	554	790	766	304	1 297	4 388
	Keskimäärin	577	900	656	1 136	267	1 284	4 820
	Painotettu keskiarvo	496	1 125	644	1 334	260	1 269	5 128
Pohjois-Suomi I—II	230	1 275	606	1 605	66	1 012	4 794	
	III	232	1 166	757	1 355	71	1 045	4 626
	IV	272	1 071	599	1 341	120	975	4 378
	V—VI	343	1 047	588	1 200	72	1 035	4 285
	Keskimäärin	252	1 148	678	1 375	82	1 022	4 557
	Painotettu keskiarvo	240	1 207	657	1 473	73	1 022	4 672
Koko maa	Keskimäärin	537	756	737	1 022	217	1 608	4 877
	Painotettu keskiarvo	464	953	675	1 199	197	1 488	4 976

¹⁾ Förråd. ²⁾ Husdjur. ³⁾ Maskiner och redskap. ⁴⁾ Byggnader. ⁵⁾ Täckdikning. ⁶⁾ Mark. ⁷⁾ Summa.
¹⁾ Stores. ²⁾ Livestock. ³⁾ Implements. ⁴⁾ Buildings. ⁵⁾ Drainage. ⁶⁾ Agricultural land. ⁷⁾ Total.

Taul. 6. Kotieläimiä
Djurantal
Number of livestock

Alue ja suuruusluokka	Hevoset ¹⁾			Nautakarja ²⁾				
	täysi-ikäiset ⁴⁾	nuoret ⁵⁾	varsat ⁶⁾	sonnit ⁷⁾	lehmät ⁸⁾	hiehot ja nuor. sonnit ¹¹⁾	teurasmullit ¹²⁾	vasikat alle 1 v. ¹³⁾
Etelä-Suomi I—II	0.27	—	—	—	3.24	0.65	1.00	1.71
III	0.19	0.01	0.01	0.02	5.38	1.65	1.50	3.09
IV	0.18	0.01	—	0.01	6.57	2.48	1.20	3.94
V	0.14	—	—	—	5.66	2.52	2.44	3.42
VI	0.32	0.02	—	—	9.08	3.42	2.22	5.40
Keskimäärin	0.21	0.01	0.00	0.01	5.84	2.05	1.61	3.42
Sisä-Suomi I—II	0.35	—	—	—	4.43	1.14	1.19	3.05
III	0.31	0.01	0.01	—	6.46	2.18	1.61	3.92
IV	0.20	—	—	0.02	6.15	2.40	1.33	4.40
V—VI	0.24	0.05	0.09	—	9.10	3.52	1.81	7.57
Keskimäärin	0.28	0.01	0.02	0.00	6.30	2.17	1.49	4.25
Etelä-Pohjanmaa I—II	0.17	—	—	—	3.78	2.50	1.67	1.83
III	0.18	—	0.03	—	6.79	3.18	2.85	3.26
IV	0.11	0.04	0.04	—	5.35	2.73	1.92	2.46
V—VI	—	—	—	—	5.25	4.50	2.42	3.25
Keskimäärin	0.14	0.01	0.02	—	5.63	3.09	2.32	2.77
Pohjois-Suomi I—II	0.23	0.02	0.04	—	4.73	1.44	1.33	2.77
III	0.22	0.05	0.02	0.02	7.53	2.02	2.52	3.75
IV	0.18	—	—	—	9.61	3.11	4.25	5.03
V—VI	0.17	—	—	0.33	19.17	8.00	5.83	13.00
Keskimäärin	0.22	0.03	0.02	0.02	7.43	2.22	2.56	3.97
Koko maa								
Keskimäärin	0.22	0.01	0.01	0.01	6.24	2.23	1.85	3.64

¹⁾ Hästar. ²⁾ Nötboskap. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Får. ⁶⁾ Fullvuxna. ⁷⁾ Unghästar. ⁸⁾ Föl. ⁹⁾ Tjurar. ¹⁰⁾ Kor. ¹¹⁾ Kvigor
¹²⁾ Höns. ¹³⁾ Övrigt fjäderfä. ¹⁴⁾ Lamm under 6 mån. ¹⁵⁾ Kreatursenheter.
¹⁾ Horses. ²⁾ Cattle. ³⁾ Pigs. ⁴⁾ Poultry. ⁵⁾ Sheep. ⁶⁾ Full-grown. ⁷⁾ Young horses. ⁸⁾ Foals. ⁹⁾ Bulls. ¹⁰⁾ Cows. ¹¹⁾ Heifers
under 2 months. ¹²⁾ Hens. ¹³⁾ Other poultry. ¹⁴⁾ Lambs under 6 months. ¹⁵⁾ Livestock units.

kpl/tila
per gård
per farm

karjut yll 9 kk ¹⁴⁾	ennakot yll 9 kk ¹⁵⁾	Siat ³⁾			porsaas alle 2 kk ¹⁶⁾	Siipikarja ⁴⁾		Lampaat ⁵⁾		Nautayksikötä ⁶⁾
		siat 6—9 kk	siat 3—6 kk	siat 2—3 kk		kanat ⁷⁾	muu siipikarja ⁸⁾	täysi- kasvuiset ⁹⁾	karitsat alle 6 kk ¹⁰⁾	
0.05	0.97	0.10	0.29	0.66	2.15	34.73	—	0.63	0.35	6.83
0.08	2.03	0.37	2.96	1.33	5.74	93.50	—	0.27	0.15	13.56
0.14	3.77	1.17	10.36	5.86	12.46	39.95	0.05	1.82	0.88	21.24
0.12	1.80	0.34	3.77	2.53	5.64	76.00	—	0.89	0.11	15.06
0.26	5.40	1.50	22.64	9.30	20.06	70.82	—	2.64	0.50	34.06
0.12	2.63	0.64	6.73	3.42	8.44	67.45	0.01	1.06	0.38	17.05
0.08	0.86	—	0.11	—	2.49	7.22	—	—	—	7.84
0.06	1.33	0.49	0.46	1.69	3.63	23.82	0.01	0.07	0.06	12.56
0.25	5.65	0.63	3.20	3.95	20.47	500.70	—	0.28	0.02	27.84
0.43	10.81	0.57	25.86	34.47	19.62	1.71	0.19	2.67	—	46.90
0.14	3.17	0.44	3.73	5.40	8.64	117.07	0.02	0.38	0.04	18.56
0.11	1.33	—	0.78	—	2.06	17.50	—	0.55	0.11	8.18
0.02	1.23	0.08	3.49	0.38	2.82	27.23	—	0.13	0.13	13.93
0.23	6.23	1.23	23.08	8.08	18.73	18.08	—	0.08	—	27.07
—	0.42	11.33	21.25	9.08	—	13.42	—	0.25	0.16	27.88
0.09	2.52	1.80	10.58	3.52	6.67	21.14	—	0.21	0.09	18.20
—	0.35	—	0.04	0.04	0.19	0.73	—	0.23	0.02	7.51
0.03	0.42	0.05	0.05	0.41	0.68	14.23	0.14	0.27	0.11	12.00
0.07	1.46	0.11	0.14	0.07	5.43	64.11	0.25	0.39	0.18	17.57
—	0.17	0.83	0.33	—	—	39.00	—	—	—	31.79
0.03	0.55	0.07	0.07	0.24	1.25	18.89	0.11	0.27	0.09	12.23
0.10	2.31	0.61	5.14	3.21	6.84	63.40	0.03	0.66	0.22	16.52

och ungtjurar. ¹²⁾ Gödkalvar. ¹³⁾ Kalvar under 1 år. ¹⁴⁾ Galtar över 9 mån. ¹⁵⁾ Suggor över 9 mån. ¹⁶⁾ Grisar under 2 mån.
and young bulls. ¹²⁾ Veal calves. ¹³⁾ Calves under 1 year. ¹⁴⁾ Boars over 9 months. ¹⁵⁾ Sows over 9 months. ¹⁶⁾ Piglets

Taul. 7. Kalusto mk/ha
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Alue ja suuruusluokka	Traktorit lisäilteinen ¹⁾	Puumurit ²⁾	Ajo- ja kuljetus- kalusto ³⁾	Kasvinvillielly- kalusto ⁴⁾	Kotieläin- kalusto ⁵⁾	Muu maatalous- kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾	
Etelä-Suomi I—II	241	3	41	185	23	58	551	
	III	206	83	49	188	74	646	
	IV	257	170	57	261	69	878	
	V	200	211	40	249	31	770	
	VI	177	167	35	214	33	672	
	Keskimäärin	207	156	44	227	47	49	730
Painotettu keskiarvo	220	103	45	210	50	51	679	
Sisä-Suomi I—II	223	45	26	142	73	74	583	
	III	311	74	76	202	84	830	
	IV	212	110	39	209	163	74	807
	V—VI	247	203	64	281	112	62	969
	Keskimäärin	260	118	59	221	111	74	843
	Painotettu keskiarvo	254	67	46	174	85	76	702
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	328	10	77	207	47	61	730	
	III	192	64	61	167	46	44	574
	IV	186	78	47	193	58	46	608
	V—VI	188	300	60	181	25	36	790
	Keskimäärin	200	128	58	183	44	43	656
	Painotettu keskiarvo	235	63	64	185	47	50	644
Pohjois-Suomi I—II	271	3	46	173	53	60	606	
	III	326	30	80	216	54	51	757
	IV	228	45	48	183	47	48	599
	V—VI	106	97	58	180	105	42	588
	Keskimäärin	271	36	65	198	57	51	678
	Painotettu keskiarvo	277	21	59	189	56	55	657
Koko maa								
Keskimäärin	225	130	51	218	60	53	737	
Painotettu keskiarvo	239	76	50	195	58	57	675	

¹⁾ Traktorer. ²⁾ Skördetröskor. ³⁾ Kör- och transportinventarier. ⁴⁾ Växtodlingsredskap. ⁵⁾ Husdjursredskap. ⁶⁾ Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾ Summa.

¹⁾ Tractors. ²⁾ Combines. ³⁾ Transport implements. Implements used ⁴⁾ for plant cultivation, ⁵⁾ for animal husbandry. ⁶⁾ Other agricultural implements. ⁷⁾ Total.

Taul. 8. Rakennukset
Byggnader
Buildings

Alue ja suuruusluokka	Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾		Maatalousrakennukset yhteensä		Asuinrakennukset yhteensä mk/tila ⁴⁾	
	mk/ha	%	mk/ha	%	mk/ha ³⁾	mk/tila ⁴⁾		
Etelä-Suomi I—II	692	64.6	379	35.4	1 071	7 884	12 033	
	697	68.3	323	31.7	1 020	15 298	15 627	
	624	65.0	336	35.0	960	23 758	26 891	
	371	51.8	345	48.2	716	27 707	26 730	
	319	52.1	293	47.9	612	44 342	47 706	
	Keskimäärin	481	59.8	324	40.2	805	21 758	23 390
Painotettu keskiarvo	599	63.8	340	36.2	939			
Sisä-Suomi I—II	1 211	76.5	372	23.5	1 583	12 938	11 685	
	977	73.6	350	26.4	1 327	19 279	16 719	
	1 394	84.7	251	15.3	1 645	39 338	17 587	
	671	57.6	493	42.4	1 164	57 213	28 727	
	Keskimäärin	1 019	73.6	366	26.4	1 385	26 348	17 241
	Painotettu keskiarvo	1 118	75.6	361	24.4	1 479		
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 076	72.5	408	27.5	1 484	11 845	10 013	
	1 018	73.9	359	26.1	1 377	20 182	12 358	
	845	75.0	281	25.0	1 126	27 008	16 404	
	385	50.3	381	49.7	766	31 458	21 452	
	Keskimäärin	793	69.8	343	30.2	1 136	21 895	14 170
	Painotettu keskiarvo	970	72.7	364	27.3	1 334		
Pohjois-Suomi I—II	1 282	79.9	323	20.1	1 605	12 853	12 469	
	1 094	80.7	261	19.3	1 355	19 135	13 172	
	1 041	77.6	300	22.4	1 341	31 307	14 839	
	961	80.1	239	19.9	1 200	53 275	27 071	
	Keskimäärin	1 097	79.8	278	20.2	1 375	20 345	13 689
	Painotettu keskiarvo	1 178	80.0	295	20.0	1 473		
Koko maa	Keskimäärin	695	68.0	327	32.0	1 022	22 479	19 109
	Painotettu keskiarvo	858	71.6	341	28.4	1 199		

¹⁾ Djurstallar. ²⁾ Övriga byggnader. Summa jordbruksbyggnader ³⁾ mk/ha och ⁴⁾ mk/gård. ⁵⁾ Bostadsbyggnader mk/gård.
¹⁾ Livestock buildings. ²⁾ Other buildings. Farm buildings total ³⁾ marks per hectare and ⁴⁾ marks per farm.
⁵⁾ Dwellings marks per farm.

Taul. 9. Rahatulot mk/tila
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Asuinrak. myynti ³⁾		Sivuansio- talous ⁴⁾		Yksityis- talous ⁵⁾		Yh- teensä ⁶⁾	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%		
Etelä-Suomi	I—II	18 486	68.4	2 548	9.4	—	—	4 119	15.3	1 864	6.9	27 017
	III	40 028	81.7	4 319	8.8	—	—	2 729	5.6	1 933	3.9	49 009
	IV	66 711	78.6	9 700	11.4	6	0.0	6 018	7.1	2 478	2.9	84 913
	V	81 003	77.3	15 140	14.5	—	—	5 851	5.6	2 756	2.6	104 750
	VI	159 377	83.7	16 625	8.7	30	0.0	10 093	5.3	4 390	2.3	190 515
	Keskimäärin	64 258	79.9	8 615	10.7	5	0.0	5 078	6.3	2 480	3.1	80 436
Sisä-Suomi	I—II	19 650	61.0	6 338	19.7	3	0.0	3 552	11.0	2 692	8.3	32 235
	III	32 560	67.7	8 683	18.0	11	0.0	4 161	8.6	2 718	5.7	48 133
	IV	69 662	78.2	12 366	13.9	—	—	3 456	3.9	3 596	4.0	89 080
	V—VI	135 415	86.3	10 188	6.5	—	—	8 656	5.5	2 713	1.7	156 972
	Keskimäärin	48 966	74.9	9 161	14.0	6	0.0	4 387	6.7	2 894	4.4	65 414
Etelä-Pohjanmaa I—II	I—II	19 525	75.2	1 280	4.9	—	—	2 947	11.4	2 211	8.5	25 963
	III	32 154	84.8	1 601	4.2	—	—	3 049	8.1	1 099	2.9	37 903
	IV	61 933	89.9	4 078	5.9	—	—	2 094	3.1	771	1.1	68 876
	V—VI	92 957	81.3	5 466	4.8	—	—	13 569	11.8	2 364	2.1	114 356
	Keskimäärin	45 592	84.8	2 706	5.0	—	—	4 097	7.6	1 380	2.6	53 775
Pohjois-Suomi	I—II	20 375	60.5	3 274	9.7	—	—	7 450	22.1	2 601	7.7	33 700
	III	31 436	73.4	4 386	10.2	—	—	4 968	11.6	2 041	4.8	42 831
	IV	52 022	87.3	3 819	6.4	—	—	2 571	4.3	1 197	2.0	59 609
	V—VI	82 989	90.0	1 829	2.0	—	—	3 063	3.3	4 283	4.7	92 164
	Keskimäärin	33 152	74.6	3 894	8.8	—	—	5 247	11.8	2 145	4.8	44 438
Koko maa	Keskimäärin	52 649	78.5	7 146	10.7	4	0.0	4 859	7.2	2 384	3.6	67 042

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Försäljning av bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Summa.
¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Sales of dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Total.

Taul. 10. Rahamenot mk/tila
 Utgifter mk/gård
 Cash expenses per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Asuinrak- tundisuus ³⁾	Sivuan- talous ⁴⁾	Yksityis- talous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot, vuokrat ja eläkkeet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi	I—II	13 009	50.8	202	223	36	9 589	2 086	483	25 628
	III	29 044	59.4	1 066	1 961	146	12 583	2 657	1 442	48 899
	IV	52 973	63.7	883	1 892	768	18 274	5 065	3 291	83 146
	V	64 567	61.1	1 391	1 637	119	26 111	6 776	5 037	105 638
	VI	129 982	66.0	3 987	4 228	2 546	34 013	11 461	10 740	196 957
	Keskimäärin	50 300	62.3	1 305	1 915	551	18 325	4 875	3 447	80 718
Sisä-Suomi	I—II	14 999	51.4	430	719	197	10 545	1 660	615	29 165
	III	28 614	56.9	958	2 278	674	14 160	2 267	1 375	50 326
	IV	57 317	64.5	912	2 021	10	20 619	5 100	2 904	88 883
	V—VI	106 198	63.9	8 107	4 415	4 618	25 338	7 079	10 484	166 239
	Keskimäärin	40 394	60.4	1 625	2 159	874	16 022	3 261	2 538	66 873
	Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	11 523	46.9	217	616	721	9 300	1 786	386
III		21 973	58.9	163	372	112	11 219	2 494	956	37 289
IV		50 520	71.0	233	492	11	13 871	3 749	2 308	71 184
V—VI		76 227	67.6	373	2 722	—	19 994	7 054	6 402	112 772
Keskimäärin		34 659	64.6	219	748	186	12 689	3 279	1 906	53 686
Pohjois-Suomi		I—II	15 467	45.2	1 441	1 329	3 328	10 808	1 409	451
	III	23 855	55.7	1 005	1 545	717	12 735	1 860	1 139	42 856
	IV	39 361	65.0	657	1 634	9	14 328	2 947	1 661	60 597
	V—VI	64 035	66.2	179	701	—	22 165	5 102	4 539	96 721
	Keskimäärin	25 176	56.1	1 049	1 469	1 334	12 740	2 006	1 135	44 909
	Koko maa	Keskimäärin	41 393	61.2	1 206	1 753	741	16 093	3 774	2 617

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Skatter. ⁷⁾ Rän-
tor, arrenden och sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Investment in dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Taxes. ⁷⁾ Interests,
rents and pensions. ⁸⁾ Total.

Taul. 11. Maatalouden
Jordbrukets
Gross return

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto ¹⁾							Ruis ¹⁰⁾	Veh- nä ¹¹⁾	Ohra ja kau- ra ¹²⁾
	Maito- talous ⁴⁾	Nauta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipi- karja ⁷⁾	Muut eläi- met ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾				
						mk	%			
Etelä-Suomi I—II	1 099	425	385	174	14	2 097	75.6	12	30	106
III	983	339	492	301	9	2 124	77.7	12	92	171
IV	737	254	683	47	17	1 738	68.0	36	198	219
V	410	191	258	73	3	935	46.6	64	253	397
VI	350	132	398	37	10	927	43.5	83	424	390
Keskimäärin	594	222	440	103	10	1 369	58.8	52	257	304
Painotettu keskiarvo	828	306	454	166	11	1 765	69.1	30	150	216
Sisä-Suomi I—II	1 405	571	127	23	7	2 133	86.0	3	6	34
III	1 301	424	257	50	10	2 042	86.2	14	6	71
IV	707	307	713	802	5	2 534	85.8	15	15	128
V—VI	577	257	920	1	16	1 771	68.3	40	35	198
Keskimäärin	951	359	552	230	10	2 102	81.1	21	16	118
Painotettu keskiarvo	1 281	487	251	86	8	2 113	85.2	9	8	61
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 119	589	391	58	11	2 168	81.0	4	2	80
III	1 148	489	347	52	3	2 039	85.5	14	4	85
IV	543	247	1 191	35	1	2 017	81.7	20	10	234
V—VI	362	181	592	16	—	1 151	60.2	21	4	581
Keskimäärin	728	332	703	37	2	1 802	78.1	17	6	269
Painotettu keskiarvo	994	464	510	49	5	2 022	82.0	12	4	138
Pohjois-Suomi I—II	1 658	629	87	3	10	2 387	85.3	0	—	16
III	1 509	514	90	23	10	2 146	89.8	3	1	29
IV	1 250	479	120	124	4	1 977	83.4	7	1	64
V—VI	1 141	502	12	39	1	1 695	86.2	8	—	113
Keskimäärin	1 432	522	89	46	8	2 097	87.2	4	0	44
Painotettu keskiarvo	1 543	569	87	22	9	2 230	86.7	2	0	30
Koko maa										
Keskimäärin	788	299	437	113	9	1 646	68.9	36	153	231
Painotettu keskiarvo	1 064	411	361	108	9	1 953	77.3	18	74	142

¹⁾ Husdjursintäkter. ²⁾ Växtodlingsintäkter. ³⁾ Övriga intäkter. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Rotfrukter. ⁸⁾ Övriga växter. ⁹⁾ Summa växtodlingsintäkter. ¹⁰⁾ Trädgård. ¹¹⁾ Statsbidrag. ¹²⁾ Bostadsförmån.
¹⁾ Gross return of animal husbandry. ²⁾ Gross return of plant cultivation. ³⁾ Other gross return. ⁴⁾ Dairy products.
¹³⁾ Root crops. ¹⁴⁾ Other plants. ¹⁵⁾ Total. ¹⁶⁾ Horticulture. ¹⁷⁾ State premiums. ¹⁸⁾ Rents of dwellings. ¹⁹⁾ Rest. ²⁰⁾ Other

kokonaistuotto mk/ha
bruttointäkt mk/ha
of agriculture per hectare

Heinä yms. ¹³⁾	Peru- na ¹⁴⁾	Juuri- kasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Muu tuotto ³⁾					Koko- nais- tuotto yhteensä ²³⁾	
				mk	%	Puu- tarha ¹⁸⁾	Valtion avus- tukset ¹⁹⁾	Asunto- etu ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾		
										mk		%
12	55	131	81	427	15.4	13	80	140	18	251	9.0	2 775
11	41	129	31	487	17.8	7	6	84	25	122	4.5	2 733
15	49	168	20	705	27.6	5	0	75	34	114	4.4	2 557
11	34	148	79	986	49.1	3	0	58	26	87	4.3	2 008
11	13	149	40	1 110	52.1	8	—	45	42	95	4.4	2 132
12	33	148	45	851	36.6	6	4	66	32	108	4.6	2 328
12	42	141	50	641	25.1	8	23	90	26	147	5.8	2 553
4	25	55	9	136	5.5	8	67	118	19	212	8.5	2 481
8	31	19	7	156	6.6	41	15	92	24	172	7.2	2 370
5	49	70	18	300	10.2	7	2	66	43	118	4.0	2 952
12	199	212	6	702	27.1	5	1	45	68	119	4.6	2 592
8	83	89	10	345	13.3	19	12	74	41	146	5.6	2 593
6	37	51	9	181	7.3	19	41	102	25	187	7.5	2 481
5	73	13	80	257	9.6	17	71	164	1	253	9.4	2 678
1	43	70	6	223	9.3	10	6	96	11	123	5.2	2 385
10	36	—	51	361	14.6	5	—	68	17	90	3.7	2 468
2	17	39	23	687	36.0	5	—	54	13	72	3.8	1 910
5	36	33	32	398	17.2	7	8	81	12	108	4.7	2 308
4	50	39	38	285	11.6	11	26	111	9	157	6.4	2 464
8	70	31	15	140	5.0	21	124	106	19	270	9.7	2 797
3	61	3	13	113	4.7	10	36	71	13	130	5.5	2 389
4	56	103	27	262	11.0	9	9	56	59	133	5.6	2 372
3	53	—	—	177	9.0	3	6	48	38	95	4.8	1 967
4	60	32	16	160	6.6	10	40	71	28	149	6.2	2 406
6	65	26	14	143	5.5	15	77	86	22	200	7.8	2 573
10	46	111	33	620	26.0	10	11	69	31	121	5.1	2 387
8	46	88	34	410	16.2	12	36	95	22	165	6.5	2 528

Fjäderfä. ⁵⁾ Övriga husdjur. ⁶⁾ Summa husdjursintäkter. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn och havre. ¹³⁾ Hø o. dyl. ¹⁴⁾ Potatis.
¹⁵⁾ Övrigt. ²²⁾ Summa övriga intäkter. ²³⁾ Bruttointäkter totalt.
¹⁾ Cattle. ²⁾ Pigs. ³⁾ Poultry. ⁴⁾ Other animals. ⁸⁾ Total. ¹⁰⁾ Rye. ¹¹⁾ Wheat. ¹²⁾ Barley and oats. ¹³⁾ Hay. ¹⁴⁾ Potato.
¹⁵⁾ Root crops. ¹⁶⁾ Other plants. ¹⁷⁾ Total. ¹⁸⁾ Horticulture. ¹⁹⁾ State premiums. ²⁰⁾ Rents of dwellings. ²¹⁾ Rest. ²²⁾ Other

Taul. 12. Maatalouden varsi-
Jordbrukets egentliga
General cash receipts

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintalous ¹⁾							Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾
	Maito- talous ⁴⁾	Nauta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipi- karja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾			
						mk	%		
Etelä-Suomi I—II	1 035	403	390	179	20	2 027	81.2	10	19
III	944	342	523	309	10	2 128	82.0	11	88
IV	712	255	840	47	18	1 872	72.1	37	199
V	398	203	341	78	3	1 023	51.6	59	238
VI	344	136	467	37	10	994	46.8	80	405
Keskimäärin	574	227	521	107	10	1 439	62.8	50	246
Painotettu keskiarvo	792	303	511	171	13	1 790	73.5	29	142
Sisä-Suomi I—II	1 333	566	158	15	6	2 078	93.0	—	—
III	1 251	403	281	50	14	1 999	91.9	11	0
IV	685	274	744	822	10	2 535	89.3	20	14
V—VI	562	235	1 024	0	24	1 845	70.5	39	31
Keskimäärin	916	336	600	235	15	2 102	84.8	20	13
Painotettu keskiarvo	1 223	473	283	83	10	2 072	91.1	7	2
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 036	630	383	55	27	2 131	87.3	3	—
III	1 076	492	377	52	3	2 000	93.2	7	—
IV	516	269	1 305	34	6	2 130	87.3	33	4
V—VI	347	234	927	16	1	1 525	69.2	12	5
Keskimäärin	686	358	841	36	5	1 926	84.3	16	3
Painotettu keskiarvo	929	486	560	48	11	2 034	88.7	10	1
Pohjois-Suomi I—II	1 555	622	84	3	17	2 281	90.5	—	—
III	1 428	482	104	25	14	2 053	94.3	2	—
IV	1 205	447	111	130	5	1 898	87.4	6	—
V—VI	1 118	433	17	41	0	1 609	87.2	8	—
Keskimäärin	1 363	490	94	49	10	2 006	91.4	3	—
Painotettu keskiarvo	1 456	548	90	24	14	2 132	91.3	2	—
Koko maa									
Keskimäärin	756	296	507	116	11	1 686	72.9	35	146
Painotettu keskiarvo	1 011	406	403	110	12	1 942	82.1	17	68

¹⁾ Husdjurskötsel. ²⁾ Växtodling. ³⁾ Övriga inkomster. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Fjäderfä. ⁸⁾ Potatis. ⁹⁾ Rotfrukter. ¹⁰⁾ Övriga växter. ¹¹⁾ Summa växtodlingsinkomster. ¹²⁾ Trädgård. ¹³⁾ Statsbidrag. ¹⁴⁾ Övrigt.

¹⁵⁾ Animal husbandry. ¹⁶⁾ Plant cultivation. ¹⁷⁾ Other cash receipts. ¹⁸⁾ Dairy products. ¹⁹⁾ Cattle. ²⁰⁾ Pigs. ²¹⁾ Poultry. ²²⁾ Other plants. ²³⁾ Total. ²⁴⁾ Horticulture. ²⁵⁾ State premiums. ²⁶⁾ Rest. ²⁷⁾ Other cash receipts total. ²⁸⁾ General cash

naiset rahatulot mk/ha
inkomster mk/ha
of agriculture per hectare

Ohra ¹²⁾	Kasvinviljely ²⁾						Muut tulot ³⁾					Yhteensä ²²⁾	Yhteensä ²³⁾	
	Kaura ja sekavilja ¹³⁾	Heinä yms. ¹⁴⁾	Peruna ¹⁵⁾	Juuri- kasvit ¹⁶⁾	Muut ¹⁷⁾	Yhteensä ¹⁸⁾		Puu- tarha ¹⁹⁾	Valtion avus- tukset ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾			
						mk	%				mk			%
34	46	11	38	128	81	367	14.7	3	80	18	101	4.1	2 495	
88	46	9	38	128	27	435	16.8	1	6	25	32	1.2	2 595	
148	56	13	45	168	22	688	26.5	1	0	34	35	1.4	2 595	
261	116	10	29	144	77	934	47.1	0	0	26	26	1.3	1 983	
293	102	7	14	147	36	1 084	51.0	5	—	42	47	2.2	2 125	
206	83	10	30	146	43	814	35.5	2	4	32	38	1.7	2 291	
Painotettu keskiarvo	792	303	511	171	13	1 790	73.5	29	142	142	51	2.1	2 436	
2	0	5	7	55	1	70	3.1	0	67	19	86	3.9	2 234	
33	11	6	17	19	5	102	4.7	34	15	24	73	3.4	2 174	
72	22	4	42	70	15	259	9.1	1	2	43	46	1.6	2 840	
148	51	11	217	200	4	701	26.8	1	1	68	70	2.7	2 616	
73	24	7	79	86	7	309	12.5	13	12	41	66	2.7	2 477	
Painotettu keskiarvo	1 223	473	283	83	10	2 072	91.1	7	2	25	78	3.4	2 274	
42	25	1	74	13	78	236	9.6	3	71	1	75	3.1	2 442	
24	4	2	19	70	3	129	6.0	0	6	11	17	0.8	2 146	
125	44	10	22	—	54	292	12.0	0	—	17	17	0.7	2 439	
334	240	0	13	39	22	665	30.2	1	—	13	14	0.6	2 204	
143	83	5	23	33	31	337	14.8	1	8	12	21	0.9	2 284	
Painotettu keskiarvo	929	486	560	48	11	2 034	88.7	10	1	65	32	1.6	2 293	
—	—	6	41	27	12	86	3.4	11	124	19	154	6.1	2 521	
9	1	5	41	5	11	74	3.4	2	36	13	51	2.3	2 178	
24	12	2	43	102	14	203	9.4	2	9	59	70	3.2	2 171	
114	13	24	30	—	2	191	10.4	0	6	38	44	2.4	1 844	
22	5	6	40	32	11	119	5.4	3	40	28	71	3.2	2 196	
Painotettu keskiarvo	1 456	548	90	24	14	2 132	91.3	2	—	11	97	4.2	2 334	
150	61	8	40	109	31	580	25.1	4	11	31	46	2.0	2 312	
Painotettu keskiarvo	1 011	406	403	110	12	1 942	82.1	17	68	78	37	2.7	2 364	

Övriga husdjur. ²⁾ Summa husdjursinkomster. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn. ¹³⁾ Havre och blandsäd. ¹⁴⁾ Hø o. dyl. ¹⁵⁾ Summa övriga inkomster. ²²⁾ Summa jordbrukets egentliga inkomster.

¹⁶⁾ Other animals. ¹⁷⁾ Total. ¹⁸⁾ Rye. ¹⁹⁾ Wheat. ²⁰⁾ Barley. ²¹⁾ Oats and mixed grain. ²²⁾ Hay. ²³⁾ Potato. ²⁴⁾ Root crops. receipts of agriculture total.

Taul. 13. Maatalouden
Jordbrukets drifts-
Production expenses of agriculture (except

Alue ja suuruusluokka	Työkustannus ¹⁾				Kotieläin- kustannus ²⁾	Tarvikkekustannus ³⁾					
	Palkat ⁴⁾	Viljelijä- perheen ⁵⁾		Yhteensä ¹⁰⁾		Ostorchut ¹¹⁾	Ostosie- menet yms. ¹²⁾	Osto- lannoitteet ¹³⁾	Kuivaus-, kavinsuojelun yms. ¹⁴⁾	Poltto- ja voiteluaineet ¹⁵⁾	
		Juoksevat työt ⁶⁾	Johdo- työt ⁷⁾	mk							%
Etelä-Suomi I—II	53	1 594	52	1 699	49.6	71	431	42	197	27	65
III	99	916	36	1 051	38.1	65	496	49	201	30	50
IV	96	589	25	710	30.0	56	453	51	226	27	50
V	143	305	17	465	27.3	28	191	50	225	26	46
VI	289	126	23	438	25.0	25	266	39	238	34	47
Keskimäärin	168	473	25	666	31.4	42	336	46	224	30	49
Painotettu keskiarvo	112	874	34	1 020	38.9	56	406	47	211	29	53
Sisä-Suomi I—II	32	1 615	44	1 691	50.9	72	352	53	188	15	76
III	108	1 007	28	1 143	41.6	63	342	57	184	17	64
IV	165	599	32	796	28.4	57	687	46	194	24	87
V—VI	250	261	25	536	23.9	44	496	58	231	27	41
Keskimäärin	157	741	29	927	34.7	57	476	54	200	22	65
Painotettu keskiarvo	78	1 269	37	1 384	45.6	67	379	54	189	17	71
Etelä-Pohjanmaa I—II	5	1 350	37	1 392	47.7	55	343	62	157	24	100
III	19	1 134	26	1 179	44.7	61	378	55	190	24	41
IV	22	631	19	672	29.2	55	476	62	169	24	50
V—VI	72	312	17	401	25.5	21	211	55	203	25	42
Keskimäärin	33	758	22	813	36.0	48	363	58	184	24	49
Painotettu keskiarvo	19	1 073	28	1 120	42.9	55	372	58	177	24	62
Pohjois-Suomi I—II	26	1 604	51	1 681	48.2	64	664	38	188	7	55
III	37	1 204	33	1 274	44.7	55	531	42	188	7	47
IV	72	784	25	881	37.4	52	489	45	198	18	41
V—VI	87	589	27	703	36.8	41	361	33	179	4	29
Keskimäärin	49	1 103	33	1 185	43.3	54	524	41	190	9	45
Painotettu keskiarvo	37	1 338	41	1 416	46.0	59	586	40	188	8	49
Koko maa											
Keskimäärin	137	635	27	799	34.4	47	391	48	211	25	51
Painotettu keskiarvo	78	1 062	35	1 175	42.3	59	425	49	198	22	57

¹⁾ Arbetskostnader. ²⁾ Husdjurskostnader. ³⁾ Kostnader för förnödenheter. ⁴⁾ Kostnader för maskiner och red-
¹⁰⁾ Summa arbetskostnader. ¹¹⁾ Köpt foder. ¹²⁾ Köpt utsäde o. dyl. ¹³⁾ Handelsgödsel. ¹⁴⁾ Torkning, växtskydd o. dyl.
skrivning. ¹⁵⁾ Skördetröskavskrivning. ¹⁶⁾ Avskrivning på övriga redskap. Övriga kostnader ¹⁷⁾ för traktorer, ¹⁸⁾ för
¹⁹⁾ Byggnadsavskrivning. ²⁰⁾ Underhåll. ²¹⁾ Summa byggnadskostnader. ²²⁾ Övriga driftskostnader. ²³⁾ Summa drifts-
²⁴⁾ Labour cost. ²⁵⁾ Livestock cost. ²⁶⁾ Cost of purchased supplies. ²⁷⁾ Cost of implements ²⁸⁾ Cost of buildings ²⁹⁾ Wages
³⁰⁾ Commercial fodder. ³¹⁾ Commercial seeds etc. ³²⁾ Fertilizers. ³³⁾ Plant protection, drying of grain etc. ³⁴⁾ Fuels and
tractor, ³⁵⁾ of combine and ³⁶⁾ of other implements. Other cost ³⁷⁾ of tractor, ³⁸⁾ of combine. ³⁹⁾ Cost of other implements.
total. ⁴⁰⁾ Other cost. ⁴¹⁾ Production expenses of agriculture total.

liikekustannus mk/ha
kostnader mk/ha
interest claim for total capital) per hectare

Sähkö- maksut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾	Kone- ja kalustokustannus ⁴⁾							Rakennukset ⁵⁾			Muu kustannus ²⁷⁾	Liikekustannus ²⁸⁾	
		Traktorin poisto ¹⁸⁾	Ajopuhurin poisto ¹⁹⁾	Muu kaluston poisto ²⁰⁾	Traktorin muut kustannukset ²¹⁾	Ajopuhurin muut kust. ²²⁾	Muu kalusto- kustannus ²³⁾	Kaluston vuokrakäyttö ²⁴⁾	Yhteensä ²⁵⁾	Poisto ²⁶⁾	Korjaus ²⁷⁾			Yhteensä ²⁸⁾
78	840	44	6	96	63	1	47	90	347	171	114	285	184	3 426
61	887	52	14	118	54	5	46	82	371	149	72	221	162	2 757
57	864	56	34	129	56	7	45	58	385	126	76	202	152	2 369
43	581	58	48	116	45	10	36	37	350	101	60	161	122	1 707
41	665	59	47	109	42	10	44	27	338	92	62	154	133	1 753
50	735	56	36	117	49	8	42	49	357	115	68	183	141	2 124
60	806	52	23	113	54	6	45	68	361	138	81	219	158	2 620
70	754	61	1	78	51	2	42	106	341	210	80	290	175	3 323
80	744	73	8	127	55	6	55	66	390	179	65	244	165	2 749
81	1 119	57	8	133	52	9	56	72	387	176	62	238	209	2 806
66	919	58	60	153	51	6	49	54	431	133	42	175	140	2 245
75	892	64	22	132	52	6	53	67	396	168	59	227	170	2 669
74	784	65	7	102	52	4	48	87	365	193	72	265	172	3 037
50	736	59	1	71	74	1	40	74	320	176	78	254	159	2 916
42	730	44	15	96	60	3	33	68	319	161	54	215	133	2 637
48	829	81	41	127	54	6	39	50	398	144	50	194	152	2 300
32	568	68	70	100	43	8	32	33	354	89	45	134	93	1 571
42	720	65	38	105	54	5	36	53	356	137	52	189	131	2 257
45	738	56	18	93	63	3	36	65	334	159	60	219	142	2 608
60	1 012	58	1	96	65	0	69	50	339	219	75	294	95	3 485
50	865	61	3	102	65	2	55	41	329	164	54	218	108	2 849
47	838	44	10	86	52	3	58	44	297	137	50	187	104	2 359
28	634	21	17	127	53	3	43	25	289	101	25	126	117	1 910
49	858	52	6	100	61	2	56	42	319	160	53	213	106	2 735
54	925	56	3	99	63	1	62	45	329	186	63	249	102	3 080
54	780	58	30	116	52	6	46	51	359	133	63	196	141	2 322
60	811	56	16	105	56	4	47	68	352	160	73	233	149	2 779

skap. ⁵⁾ Byggnadskostnader. ⁶⁾ Löner. ⁷⁾ Brukarfamiljens arbete. ⁸⁾ Jordbrukets löpande arbeten. ⁹⁾ Driftsledararbete.
¹⁰⁾ Bränsle och smörjmedel (icke för traktor, skördetröska, bil). ¹¹⁾ Elavgifter. ¹²⁾ Summa förnödenheter. ¹³⁾ Traktorav-
skördetröskor. ¹⁴⁾ Kostnader för övriga redskap. ¹⁵⁾ Hyra för främmande redskap. ¹⁶⁾ Summa maskiner och redskap.
kostnader.

¹⁷⁾ Imputed wage of farmer and his family. ¹⁸⁾ Agricultural work. ¹⁹⁾ Management work. ²⁰⁾ Labour cost total.
lubricants (excl. that for tractor, combine, car). ²¹⁾ Electricity. ²²⁾ Cost of purchased supplies total. Depreciation ²³⁾ of
²⁴⁾ Rents of implements. ²⁵⁾ Cost of implements total. ²⁶⁾ Depreciation of buildings. ²⁷⁾ Maintenance. ²⁸⁾ Cost of buildings

Taul. 14. Maatalouden
Jordbrukets egentliga
General cash expenses

Alue ja suuruusluokka	Palkat ¹⁾	Kotieläin- talouden (sekalais-) menot ²⁾	Ostorehut ³⁾	Osto- siemenet yms. ⁴⁾	Osto- lannoitteet ⁵⁾	Kuivaus, kasvinsuojelu yms. ⁶⁾	Poltto- ja voiteluaineet ⁷⁾	Sähkömaksut ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	47	71	442	44	194	27	40	78
III	83	64	502	48	209	30	36	61
IV	95	55	470	54	244	27	40	57
V	132	28	192	49	239	26	43	43
VI	301	25	274	41	248	34	43	41
Keskimäärin	166	41	345	47	235	30	41	50
Painotettu keskiarvo	105	56	415	47	219	29	40	60
Sisä-Suomi I—II	30	72	349	60	217	15	39	70
III	108	63	365	57	204	17	41	80
IV	158	55	741	47	209	24	77	81
V—VI	254	44	498	61	232	27	38	66
Keskimäärin	156	56	499	56	214	22	49	75
Painotettu keskiarvo	77	66	389	58	213	17	42	74
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	5	55	375	65	166	24	73	50
III	14	61	402	57	206	24	24	42
IV	19	55	508	67	181	24	38	48
V—VI	74	21	267	49	250	25	36	32
Keskimäärin	31	48	400	59	206	24	36	42
Painotettu keskiarvo	16	55	402	61	192	24	43	45
Pohjois-Suomi I—II	22	63	663	38	202	7	26	60
III	35	54	540	42	204	7	27	50
IV	59	51	491	50	225	19	29	47
V—VI	75	41	378	38	204	4	19	28
Keskimäärin	43	54	531	43	209	9	27	49
Painotettu keskiarvo	33	58	590	40	205	8	26	54
Koko maa								
Keskimäärin	135	46	404	49	225	25	40	54
Painotettu keskiarvo	74	58	436	50	211	22	39	60

¹⁾ Löner. ²⁾ Husdjurskötselns utgifter. ³⁾ Köpt foder. ⁴⁾ Köpt utsäde o. dyl. ⁵⁾ Handelsgödsel. ⁶⁾ Torkning, växt-tröskbränsle, -underhåll och -försäkring. ⁷⁾ Rep. och underhåll av övriga redskap. ⁸⁾ Inköp av småredskap. ⁹⁾ Hyra Övriga utgifter. ¹⁰⁾ Summa.

¹⁾ Wages paid. ²⁾ Cash expenses of animal husbandry. ³⁾ Commercial fodder. ⁴⁾ Commercial seeds etc. ⁵⁾ Fertilizers. Maintenance, fuel and insurance ⁶⁾ of tractor, ⁷⁾ of combine. ⁸⁾ Maintenance of other implements. ⁹⁾ Purchase of tools. ¹⁰⁾ Other cash expenses of agriculture. ¹¹⁾ Total.

varsinaiset rahamenot mk/ha
utgifter mk/ha
of agriculture per hectare

Traktorin korj. p.äine ja vak. ¹⁾	Ajopuimurin korj. p.äine ja vak. ¹⁾	Muun kaluston korjaus ¹¹⁾	Pienkaluston osto ¹²⁾	Kaluston vuokrakäyttö ¹³⁾	Rakennusten korjaus ¹⁴⁾	Ojien, aittojen yms. korjaus ¹⁵⁾	Vakuutus- maksut ¹⁶⁾	Muut menot ¹⁷⁾	Yhteensä ¹⁸⁾
78	2	31	16	66	103	26	18	54	1 337
63	10	29	16	48	62	18	19	47	1 345
64	9	34	11	28	69	17	22	42	1 338
49	12	29	8	17	54	13	22	39	995
45	10	36	8	14	56	12	35	40	1 263
55	10	32	10	26	61	15	25	42	1 231
63	8	31	13	42	72	19	21	46	1 286
57	10	26	14	63	72	24	20	45	1 183
69	8	42	15	35	59	19	20	33	1 235
56	12	40	15	33	59	15	32	43	1 697
57	9	41	8	29	39	13	30	44	1 490
61	10	40	13	35	54	17	26	40	1 423
61	10	33	14	50	65	21	21	41	1 252
86	1	27	12	55	68	30	16	42	1 150
67	4	23	10	55	44	17	14	31	1 095
62	7	31	8	34	42	14	15	27	1 180
50	10	24	7	19	40	19	12	21	956
62	6	27	9	38	44	17	14	28	1 091
71	4	26	10	49	51	21	15	33	1 118
82	0	34	35	34	63	10	19	30	1 388
85	4	30	24	21	48	14	16	31	1 232
57	5	41	16	23	44	20	13	26	1 216
63	4	32	11	12	21	12	18	41	1 001
76	3	33	22	23	46	14	16	31	1 229
80	2	33	28	27	54	12	17	31	1 298
60	9	33	12	28	56	15	23	39	1 253
67	7	31	15	42	64	19	19	41	1 255

skydd o. dyl. ²⁾ Bränsle och smörjmedel (icke för traktor, skördetröska, bil). ³⁾ Elavgifter. ⁴⁾ Traktor- och ⁵⁾ skörde-för främmande redskap. ⁶⁾ Underhåll av byggnader. ⁷⁾ Underhåll av diken, stängsel o. dyl. ⁸⁾ Försäkringar. ⁹⁾

¹⁾ Plant protection, drying of grain etc. ²⁾ Fuels and lubricants (excl. that for tractor, combine, car). ³⁾ Electricity. ⁴⁾ Rents of implements. ⁵⁾ Maintenance of buildings. ⁶⁾ Maintenance of drainage, fences etc. ⁷⁾ Insurance premiums.

Taul. 15. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työtä t/tila
 Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete, timmar/gård
Working hours per farm

Alue ja snuruusluokka	Työtunteja yhteensä t/tila ¹⁾							Niistä metsätöitä ²⁾						
	Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾			
	Johto- työ ⁵⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	Mie- het ⁶⁾	Nai- set ⁷⁾	Lap- set ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I—II	89	2 192	2 688	45	71	83	—	86	0	4	2	—	—
	III	125	2 484	2 882	58	344	235	25	122	1	1	16	0	—
	IV	144	2 762	3 092	73	501	263	1	149	8	1	30	—	—
	V	154	2 508	2 653	51	949	434	—	146	—	—	76	—	—
	VI	380	1 995	2 180	17	3 222	1 519	17	87	3	—	167	6	—
	Keskimäärin	159	2 453	2 781	53	786	406	11	123	2	2	46	1	—
Sisä-Suomi	I—II	83	2 624	2 682	234	83	15	—	186	1	—	16	—	—
	III	95	2 839	2 968	95	418	124	4	171	1	3	31	—	—
	IV	176	2 813	2 723	59	721	610	—	161	1	—	25	2	—
	V—VI	282	2 528	2 519	70	2 225	1 902	—	98	2	1	63	—	—
	Keskimäärin	130	2 759	2 813	111	613	397	2	163	1	2	31	0	—
	Etelä-Pohjanmaa I—II	I—II	67	2 004	2 564	83	2	6	—	52	0	1	—	—
III		89	3 001	3 252	100	42	8	10	126	—	3	—	—	—
IV		102	2 997	2 737	122	85	29	35	147	1	7	5	—	—
V—VI		156	3 210	3 077	118	426	463	3	137	—	—	35	—	—
Keskimäärin		97	2 837	2 959	105	95	71	14	119	0	3	6	—	—
Pohjois-Suomi . . . I—II		I—II	94	2 767	2 985	156	43	18	—	144	1	7	3	—
	III	108	3 584	3 357	193	112	80	11	257	0	4	1	—	—
	IV	137	3 303	3 612	87	526	204	13	160	0	1	23	—	—
	V—VI	285	4 201	5 187	734	384	467	—	138	—	—	48	—	—
	Keskimäärin	114	3 326	3 350	184	166	94	7	205	1	4	7	—	—
	Koko maa													
Keskimäärin		137	2 737	2 922	98	549	306	9	148	1	2	30	1	—

¹⁾ Alla arbeten, t/gård. ²⁾ Därav skogsarbeten, t/gård. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna. ⁵⁾ Driftsledararbete. ⁶⁾ Män. ⁷⁾ Kvinnor. ⁸⁾ Barn.

¹⁾ Working hours total per farm. ²⁾ Of which forest work, hours per farm. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour. ⁵⁾ Management work. ⁶⁾ Men. ⁷⁾ Women. ⁸⁾ Children.

Taulu 16. Maatalouden juoksevat työt t/ha
 Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
 Agricultural work, hours per hectare

Alue ja suuruusluokka	VIIJelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen työ t/ha ²⁾			Yhteensä ihmis- työtä t/ha ³⁾	Urakka- palkat mk/ha ⁴⁾
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset		
Etelä-Suomi I—II	227	172	5	9	7	—	417	11
	139	89	3	20	9	1	259	12
	94	51	2	16	8	0	170	8
	54	20	1	22	9	—	105	15
	24	6	0	40	17	0	87	23
	75	41	2	26	11	0	154	15
Keskimäärin	75	41	2	26	11	0	154	15
Painotettu keskiarvo	131	87	3	19	9	0	247	12
Sisä-Suomi I—II	250	146	11	7	1	—	410	5
	157	91	5	22	5	0	277	10
	99	48	2	26	19	—	193	9
	45	18	1	39	26	—	129	14
	118	64	4	27	14	0	225	11
	198	114	8	15	5	0	336	7
Keskimäärin	118	64	4	27	14	0	225	11
Painotettu keskiarvo	198	114	8	15	5	0	336	7
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	177	161	9	0	1	—	343	2
	167	114	5	3	0	1	287	3
	104	51	3	2	1	2	160	3
	53	23	1	8	6	0	91	3
	115	72	4	4	2	1	195	3
	153	114	6	2	1	1	273	3
Keskimäärin	115	72	4	4	2	1	195	3
Painotettu keskiarvo	153	114	6	2	1	1	273	3
Pohjois-Suomi I—II	239	159	7	5	2	—	408	6
	187	108	8	6	4	1	309	5
	116	79	2	21	3	0	220	9
	84	59	9	8	10	—	165	3
	168	104	7	10	4	0	289	6
	202	129	7	7	3	0	344	6
Keskimäärin	168	104	7	10	4	0	289	6
Painotettu keskiarvo	202	129	7	7	3	0	344	6
Koko maa	100	57	3	21	10	0	189	12
	160	104	5	13	6	0	285	8

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbeté. ⁴⁾ Ackordlöner mk/ha.

¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Payments by piece rates, marks per hectare.

Taul. 17. Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt
 Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomi-
 byggnader och täckdikning o. dyl.
 The share of agricultural work and the investment works in farm buildings
 and drainage etc.

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt it/tila ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt t/tila ²⁾					
	Kasvinviljely- työt ³⁾	Kotieläintalou- den työt ⁴⁾	Muut maatal. juoksa. työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	Viljelijäperhe ⁷⁾			Palkkaväki ⁸⁾		
					Miehet ⁹⁾	Naiset ¹⁰⁾	Lapset ¹¹⁾	Miehet ⁹⁾	Naiset ¹⁰⁾	Lapset ¹¹⁾
Etelä-Suomi I—II	879	1 799	391	3 069	28	1	—	—	—	—
III	1 157	2 358	367	3 882	43	0	1	12	0	—
IV	1 453	2 392	358	4 203	73	0	3	18	—	—
V	1 579	1 830	595	4 064	93	0	8	17	—	—
VI	2 881	2 541	887	6 309	73	—	—	93	—	—
Keskimäärin	1 462	2 228	470	4 160	60	1	2	22	0	—
Sisä-Suomi I—II	974	2 030	345	3 349	47	—	—	—	—	—
III	1 166	2 423	442	4 031	79	0	—	48	—	—
IV	1 424	2 804	394	4 622	127	—	2	46	—	—
V—VI	2 712	2 938	695	6 345	39	—	—	67	—	—
Keskimäärin	1 351	2 483	441	4 275	79	0	0	40	—	—
Etelä-Pohjanmaa I—II	705	1 747	288	2 740	36	—	—	—	—	—
III	1 177	2 664	367	4 208	127	2	2	3	—	3
IV	1 236	2 292	304	3 832	113	1	7	20	—	—
V—VI	1 648	1 742	359	3 749	147	0	7	12	4	—
Keskimäärin	1 163	2 272	334	3 769	109	1	4	8	1	1
Pohjois-Suomi . . . I—II	856	2 066	342	3 264	97	2	—	1	—	—
III	1 263	2 727	377	4 367	56	—	3	4	—	—
IV	1 560	3 078	504	5 142	90	—	2	16	—	—
V—VI	2 034	4 615	691	7 340	167	—	—	—	—	—
Keskimäärin	1 218	2 654	397	4 269	77	0	2	5	—	—
Koko maa										
Keskimäärin	1 357	2 375	433	4 165	73	0	2	21	0	0

¹⁾ Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl., timmar/gård. ³⁾ Växtodlingsarbeten. ⁴⁾ Arbeten för husdjurskötsel. ⁵⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Brukarfamiljen. ⁸⁾ Löntagarna. ⁹⁾ Män. ¹⁰⁾ Kvinnor. ¹¹⁾ Barn.

¹⁾ Agricultural works, human hours per farm. ²⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc., hours per farm. ³⁾ Works in plant cultivation. ⁴⁾ Works in animal husbandry. ⁵⁾ Other agricultural works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Farm family. ⁸⁾ Hired labour. ⁹⁾ Men. ¹⁰⁾ Women. ¹¹⁾ Children.

Taul. 18. Sivuansio- ja kotitaloustyöt t/tila
Biförtjänst- och hushållsarbete t/gård
By-enterprice- and private household works, hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Sivuansiotyöt ¹⁾						Kotitaloustyöt ²⁾					
	Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijäperhe ³⁾			Palkkaväki ⁴⁾		
	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾	Mie- het ⁵⁾	Nai- set ⁶⁾	Lap- set ⁷⁾
Etelä-Suomi I—II	333	74	—	2	—	—	65	1 346	6	3	31	—
III	167	38	0	5	—	1	27	1 507	7	2	93	4
IV	152	37	—	10	—	—	48	1 776	24	2	83	—
V	97	47	—	16	0	—	23	1 850	3	3	83	—
VI	77	51	—	23	—	—	8	1 668	5	10	312	—
Keskimäärin	164	46	0	10	0	0	34	1 624	9	3	106	2
Sisä-Suomi I—II	250	59	1	3	—	—	78	1 430	140	4	3	—
III	230	75	1	13	—	—	42	1 571	25	2	47	2
IV	104	1	—	5	—	—	42	1 520	6	2	156	—
V—VI	95	62	1	50	17	—	55	1 541	10	24	628	—
Keskimäärin	193	55	1	13	2	—	50	1 530	41	5	124	1
Etelä-Pohjanmaa I—II	263	35	—	—	—	—	114	1 228	13	—	1	—
III	224	28	—	—	—	—	41	1 559	18	—	0	—
IV	196	7	—	1	—	—	12	1 511	28	1	7	—
V—VI	607	118	—	3	—	—	66	1 990	64	17	223	—
Keskimäärin	272	35	—	1	—	—	50	1 538	25	3	30	—
Pohjois-Suomi I—II	416	33	2	0	—	—	105	1 672	90	0	6	—
III	457	74	13	1	—	—	114	1 756	63	—	31	2
IV	222	9	—	4	2	—	20	1 761	28	1	121	11
V—VI	155	8	—	—	—	—	2	2 576	338	—	3	—
Keskimäärin	399	50	7	1	0	—	93	1 760	75	1	36	2
Koko maa												
Keskimäärin	229	48	2	8	1	0	51	1 622	31	2	88	2

¹⁾ Biförtjänstarbeten. ²⁾ Hushållsarbeten. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.

¹⁾ By-enterprice works. ²⁾ Private household works. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children.

Taul. 19. Hevostyö
Hästarbete
Working hours of horses

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal.rak. ja salaolit. uudist. työt t/tila ³⁾	Metsätyöt t/tila ⁴⁾	Muut työt t/tila ⁵⁾	Yhteensä t/tila ⁶⁾	Tunteja työ- hevosia kohtain vuodessa ⁷⁾	Maatalouden juoksevat työt t/tila		
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾						Kasvinviljely työt ⁸⁾	Kotieläintalous työt ⁹⁾	Muut. maatal. juoks. työt ¹⁰⁾
Etelä-Suomi I—II	10	70	—	6	0	76	296	51	11	8
III	4	60	0	6	5	71	376	43	8	9
IV	1	21	0	9	0	30	204	10	7	4
V	0	18	0	5	—	23	181	9	5	4
VI	1	60	3	13	11	87	306	15	38	7
Keskimäärin	2	45	1	7	3	56	296	27	11	7
Painotettu keskiarvo	4									
Sisä-Suomi I—II	13	107	1	4	18	130	386	72	11	24
III	5	79	0	16	12	107	417	52	18	9
IV	2	43	4	12	2	61	347	32	5	6
V—VI	0	6	—	0	—	6	27	0	4	2
Keskimäärin	4	69	1	11	10	91	359	46	13	10
Painotettu keskiarvo	9									
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	3	20	—	—	—	20	180	12	3	5
III	3	48	—	4	—	52	289	34	—	14
IV	0	3	—	2	—	5	108	3	—	0
V—VI	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskimäärin	1	24	—	3	—	27	245	17	0	7
Painotettu keskiarvo	2									
Pohjois-Suomi I—II	9	78	—	6	8	92	432	45	19	14
III	3	43	—	13	15	71	332	29	7	7
IV	1	20	—	12	—	32	191	9	6	5
V—VI	1	22	—	—	—	22	132	3	—	19
Keskimäärin	3	49	—	10	10	69	339	30	10	9
Painotettu keskiarvo	6									
Koko maa										
Keskimäärin	2	49	0	8	6	63	320	31	10	8
Painotettu keskiarvo	5									

Jordbrukets löpande arbeten¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Övriga arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Arbetstimmar per arbetshäst och år. ⁸⁾ Växtodlingsarbeten. ⁹⁾ Arbeten för husdjurskötsel. ¹⁰⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.

Agricultural works¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Working hours per horse and year. ⁸⁾ Works in plant cultivation. ⁹⁾ Works in animal husbandry. ¹⁰⁾ Other agricultural works.

Taul. 20. Traktorityö
Traktorarbete
Working hours of tractors

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal.rak. ja salaajit. uudist. työt t/tila ¹⁾	Metsätyöt t/tila ⁴⁾	Sivuanio- ja muut työt t/tila ⁵⁾	Traktorityötä t/tila		Tunteja trak- toria kohden vuodessa ⁸⁾	Maatalouden juoksevat työt t/tila			
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteensä ⁶⁾	Siltä vuokratua ⁷⁾		Kasvinvilje- lytyöt ⁹⁾	Kotieläin- taloustyöt ¹⁰⁾	Muut maata- louden juoks. työt ¹¹⁾	
Etelä-Suomi I—II	33	241	2	16	43	302	14	339	185	21	35	
	III	25	375	4	24	49	452	20	447	316	28	
	IV	25	618	22	40	47	727	12	527	539	41	
	V	19	750	14	47	31	842	12	410	656	31	
	VI	16	1 153	25	56	24	1 258	8	498	1 006	62	
	Keskimäärin	21	568	12	34	42	656	15	457	489	34	45
Painotettu keskiarvo	25											
Sisä-Suomi I—II	27	222	5	18	7	252	23	380	182	25	15	
	III	26	373	11	26	58	468	11	507	307	35	
	IV	21	497	17	22	24	560	12	498	436	26	
	V—VI	22	1 074	13	26	100	1 213	54	658	937	56	
	Keskimäärin	23	446	11	24	46	527	18	520	378	34	34
	Painotettu keskiarvo	26										
Etelä-Pohjanmaa I—II	25	201	4	8	18	231	6	259	148	13	40	
	III	28	416	14	22	36	488	15	559	359	16	
	IV	24	569	30	38	43	680	2	678	490	25	
	V—VI	18	747	42	47	57	893	10	673	683	21	
	Keskimäärin	24	459	20	27	37	543	9	561	396	18	45
	Painotettu keskiarvo	26										
Pohjois-Suomi . . . I—II	32	257	17	25	55	354	17	467	205	20	32	
	III	33	473	7	42	89	611	5	620	393	37	
	IV	27	629	9	30	39	707	2	589	493	61	
	V—VI	27	1 196	22	41	80	1 339	0	889	968	49	
	Keskimäärin	31	459	10	36	71	576	7	595	373	36	50
	Painotettu keskiarvo	32										
Koko maa	Keskimäärin	23	508	12	31	49	600	13	500	431	33	44
	Painotettu keskiarvo	27										

Jordbrukets löpande arbeten¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibygnader och täckdikning o. dyl.
⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾ Summa traktorarbeten. ⁷⁾ Därav hyrt. ⁸⁾ Arbetstimmar per traktor och år. ⁹⁾ Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾ Arbeten för husdjurskötseln. ¹¹⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.
Agricultural works¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage
etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Tractor works total. ⁷⁾ Of which hired. ⁸⁾ Working hours per tractor and year.
⁹⁾ Works in plant cultivation. ¹⁰⁾ Works in animal husbandry. ¹¹⁾ Other agricultural works.

Taul. 21. Kokonaisinvestoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Investeringar i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
 Investments in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuinrakennukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Rakennukset ²⁾	Salaojitus yms. ³⁾	Uudisviljely ⁴⁾	Maan osto ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi I—II	2 086	369	175	—	—	2 630	257	
	5 357	1 274	345	7	463	7 446	2 079	
	10 919	3 139	470	7	44	14 579	2 150	
	15 255	4 042	1 119	64	1 592	22 072	1 693	
	22 178	6 516	1 614	—	2 196	32 504	4 484	
	Keskimäärin	9 860	2 668	633	15	703	13 879	2 059
Sisä-Suomi I—II	2 672	1 991	135	—	—	4 798	794	
	6 118	2 859	405	34	242	9 658	2 363	
	9 239	4 219	396	7	—	13 861	2 081	
	19 275	3 875	215	234	—	23 599	4 784	
	Keskimäärin	7 536	3 085	330	44	11 114	2 267	
	Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 058	121	521	—	—	1 700	713
3 482		1 325	404	3	—	5 214	382	
14 793		4 188	541	—	—	19 522	515	
16 906		2 827	2 340	—	—	22 073	3 038	
Keskimäärin		7 814	2 070	708	1	10 593	816	
Pohjois-Suomi I—II		2 567	1 120	82	199	—	3 968	1 380
	3 901	1 216	239	55	28	5 439	1 688	
	7 098	1 650	424	47	753	9 972	1 734	
	9 212	7 607	1 192	497	—	18 508	701	
	Keskimäärin	4 188	1 467	255	110	131	6 151	1 574
	Koko maa	Keskimäärin	7 988	2 451	499	39	386	11 363

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Bostadsbyggnader.

¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Clearings. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taul. 22. Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Penningutgifter för investering i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
Investment cash expenses in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuinrakennukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Rakennukset ²⁾	Salaojitukset yms. ³⁾	Uudisviljely ⁴⁾	Maan osto ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi I—II	2 083	288	174	—	—	2 545	223	
	5 357	1 079	330	—	463	7 229	1 961	
	10 919	2 794	465	7	44	14 229	1 892	
	15 248	3 702	1 100	43	1 592	21 685	1 637	
	22 178	5 906	1 493	—	2 196	31 773	4 228	
	Keskimäärin	9 858	2 381	609	9	703	13 560	1 915
Sisä-Suomi I—II	2 671	1 742	119	—	—	4 532	719	
	6 118	2 307	391	19	242	9 077	2 278	
	9 239	3 677	396	—	—	13 312	2 021	
	19 266	3 393	206	58	—	22 923	4 415	
	Keskimäärin	7 535	2 600	320	16	119	10 590	2 159
	Etelä-Pohjanmaa I—II	1 058	88	521	—	—	1 667	616
3 477		1 081	404	—	—	4 962	372	
14 793		3 486	534	—	—	18 813	492	
16 906		2 245	2 330	—	—	21 481	2 722	
Keskimäärin		7 812	1 698	705	—	—	10 215	748
Pohjois-Suomi I—II		2 565	1 035	80	65	—	3 745	1 329
	3 900	1 051	237	4	28	5 220	1 545	
	7 098	1 469	413	34	753	9 767	1 634	
	9 212	7 152	1 181	497	—	18 042	701	
	Keskimäärin	4 187	1 313	251	43	131	5 925	1 469
	Koko maa	Keskimäärin	7 987	2 139	484	16	386	11 012

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord. ⁶⁾ Summa.
⁷⁾ Bostadsbyggnader.

¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Land clearing. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taul. 23. Maatalouden liiketulokset
Jordbrukets driftsresultat
Economic results of agriculture

Alue ja suuruusluokka	Tilaluku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous- ylijäämä ⁵⁾ mk/ha ⁶⁾	Kannattavuus- kerroin ⁷⁾ ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	59	2 775	3 426	—651	995	0.52
III	145	2 733	2 757	— 24	928	0.77
IV	96	2 557	2 369	188	802	0.91
V	73	2 008	1 707	301	623	1.12
VI	50	2 132	1 753	379	528	1.38
Keskimäärin	423	2 328	2 124	204	702	0.94
Painotettu keskiarvo		2 553	2 620	— 67	841	0.72
Sisä-Suomi I—II	37	2 481	3 323	—842	817	0.43
III	95	2 370	2 749	—379	656	0.51
IV	40	2 952	2 806	146	777	0.87
V—VI	21	2 592	2 245	347	633	1.20
Keskimäärin	193	2 593	2 669	— 76	694	0.68
Painotettu keskiarvo		2 481	3 037	—556	750	0.48
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	18	2 678	2 916	—238	1 149	0.69
III	39	2 385	2 637	—252	908	0.64
IV	26	2 468	2 300	168	818	0.92
V—VI	12	1 910	1 571	339	668	1.22
Keskimäärin	95	2 308	2 257	51	831	0.81
Painotettu keskiarvo		2 464	2 608	—144	957	0.71
Pohjois-Suomi I—II	52	2 797	3 485	—688	967	0.51
III	95	2 389	2 849	—460	777	0.53
IV	28	2 372	2 359	13	822	0.80
V—VI	6	1 967	1 910	57	673	0.81
Keskimäärin	181	2 406	2 735	—329	807	0.59
Painotettu keskiarvo		2 573	3 080	—507	872	0.54
Koko maa						
Keskimäärin	892	2 387	2 322	65	727	0.80
Painotettu keskiarvo		2 528	2 779	—251	846	0.63

*) Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

*) Skatterna ingår inte i kostnaderna.

¹⁾ Gårdsantal. ²⁾ Bruttointäkt. ³⁾ Driftskostnader. ⁴⁾ Beskattningsbar förräntning. ⁵⁾ Skuldfri överskott ⁶⁾ Lönsamhetskvot.

¹⁾ Number of farms. ²⁾ Total return. ³⁾ Production cost except interest claim for total capital. ⁴⁾ Taxable net return.

⁵⁾ Net return to total capital plus imputed wage of operator and family. ⁶⁾ Coefficient of profitability.

Taul. 24. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
Use of wood, m³ per farm

Alue ja suuruusluokka	Polttopuuta ¹⁾			Muuta puutavaraa maatalouteen ⁵⁾	Asuinrakennusten uudistukseen ⁶⁾	Eläkkeisiin ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	asuinrakennuksiin ²⁾	muu käyttö ³⁾	Yhteensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi	I—II	7.4	5.5	12.9	4.5	0.6	18.4	
	III	8.9	7.4	16.3	8.0	1.4	25.8	
	IV	11.3	6.9	18.2	11.4	2.0	32.0	
	V	10.0	6.1	16.1	12.4	0.3	29.1	
	VI	11.9	8.2	20.1	18.5	0.2	38.9	
	Keskimäärin	9.8	6.9	16.7	10.3	1.1	0.2	28.3
Sisä-Suomi	I—II	12.6	7.9	20.5	9.6	1.8	31.9	
	III	13.3	8.1	21.4	12.3	1.7	35.4	
	IV	12.0	7.2	19.2	11.9	1.3	32.4	
	V—VI	12.7	10.0	22.7	9.9	—	33.0	
	Keskimäärin	12.8	8.1	20.9	11.4	1.5	0.0	33.8
Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	8.6	6.2	14.8	3.9	1.8	20.5	
	III	9.1	8.8	17.9	10.8	0.2	29.2	
	IV	10.1	8.7	18.8	22.3	—	41.4	
	V—VI	10.0	7.2	17.2	19.7	6.7	43.6	
	Keskimäärin	9.4	8.1	17.5	13.7	1.3	0.2	32.7
Pohjois-Suomi	I—II	13.5	7.8	21.3	8.5	1.0	30.8	
	III	15.3	10.0	25.3	9.9	1.8	37.0	
	IV	13.8	12.3	26.1	11.1	2.7	39.9	
	V—VI	19.5	10.9	30.4	20.9	—	51.3	
	Keskimäärin	14.7	9.8	24.5	10.0	1.6	—	36.1
Koko maa	Keskimäärin	11.4	7.9	19.3	10.8	1.3	0.2	31.6

¹⁾ Brännved. ²⁾ För bostadsbyggnader. ³⁾ Övrig användning. ⁴⁾ Summa. ⁵⁾ Övrigt virke för jordbruket. ⁶⁾ För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾ Till sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Fuel wood. ²⁾ For dwellings. ³⁾ Other use. ⁴⁾ Total. ⁵⁾ Other wood for agricultural use. ⁶⁾ For investment in dwellings. ⁷⁾ For pensioners. ⁸⁾ Total.

Taul. 25. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa kg/tila
 Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthället, kg/gård
 Farm products of the own farm consumed in private household, kg per farm

Alue ja suuruusluokka	Maito ¹⁾	Sianliha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kananmunat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾
Etelä-Suomi I—II	748.2	10.8	4.6	23.6	26.4	92.3	29.0	362.7
	917.9	16.9	18.4	22.2	42.7	133.5	38.6	435.1
	973.7	22.6	29.2	27.0	59.2	172.4	41.1	433.2
	749.1	10.4	20.0	20.9	42.1	147.5	50.2	420.5
	683.7	23.5	40.6	28.9	25.4	171.7	13.6	366.9
	Keskimäärin	850.1	17.0	21.8	24.0	42.0	143.5	36.9
Sisä-Suomi I—II	956.1	16.5	26.1	21.4	37.8	21.0	36.8	439.1
	1 151.5	11.5	26.5	19.0	90.2	107.8	27.6	454.9
	845.5	16.7	31.9	24.6	95.2	92.3	30.3	417.5
	1 089.6	27.6	32.4	9.3	104.8	55.7	63.9	531.5
	1 043.9	15.3	28.2	19.6	82.8	82.4	33.8	452.4
	Keskimäärin	1 043.9	15.3	28.2	19.6	82.8	82.4	33.8
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 054.2	16.7	23.1	13.4	31.7	27.8	27.2	393.9
	1 641.8	18.5	2.6	20.7	77.1	64.4	57.0	552.2
	1 044.5	31.9	15.7	10.8	48.5	81.5	39.2	514.4
	939.1	5.8	14.9	13.3	62.2	131.2	35.4	501.3
	1 278.2	20.3	11.6	15.7	58.7	70.6	43.8	505.4
	Keskimäärin	1 278.2	20.3	11.6	15.7	58.7	70.6	43.8
Pohjois-Suomi I—II	1 323.3	6.9	20.6	1.8	2.3	3.9	34.6	483.9
	1 832.9	14.9	26.8	4.8	19.8	5.8	61.3	653.5
	1 707.4	11.2	50.5	9.7	45.7	8.9	108.2	618.2
	1 682.8	15.0	23.3	13.2	36.7	—	86.6	831.7
	1 662.1	12.1	28.5	5.0	19.3	5.5	61.7	605.2
	Keskimäärin	1 662.1	12.1	28.5	5.0	19.3	5.5	61.7
Koko maa								
Keskimäärin	1 102.4	16.0	23.5	18.3	48.0	94.5	42.0	470.8

¹⁾ Mjölkk. ²⁾ Fläsk. ³⁾ Övrigt kött. ⁴⁾ Ägg. ⁵⁾ Råg. ⁶⁾ Vete. ⁷⁾ Korn. ⁸⁾ Potatis.

¹⁾ Milk. ²⁾ Pork. ³⁾ Other meat. ⁴⁾ Eggs. ⁵⁾ Rye. ⁶⁾ Wheat. ⁷⁾ Barley. ⁸⁾ Potato.

STUDIES OF THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND

Summary

This annual report is devoted to a presentation of the economic characteristics of bookkeeping farms participating in an agricultural profitability survey. The primary data was gathered by agricultural advisory societies which handled most of the accounting. Since 1912, the State has made annual grants to assist such studies.

Since 1960/1961, agricultural profitability surveys have been conducted by the Agricultural Economics Research Institute which has published the reports in its publication series. Before 1960/1961, similar reports appeared in the Information Series of the Bureau of Agriculture.

In this study, selection of the participating farms in such a manner as to be representative of the average returns of all farms in the country was not possible. Because bookkeeping was voluntary, only those willing to participate could be included. Generally, the more progressive farmers of the larger farms showed greater interest in bookkeeping. For this reason, the participating farms registered better economic results than farms on the whole. This was clearly indicated, for instance, by the average hectare yields reported by the participating farms. The yields were generally higher than the national average.

For data analysis, the country was divided into four regions:

1. South Finland
2. Central Finland
3. South Ostrobothnia
4. North Finland

Furthermore, the farms were grouped on the basis of arable land as follows:

I— II	under 10 hectares	
III	10—20	»
IV	20—30	»
V	30—50	»
VI	50—	»

The data was processed by the Agricultural Economics Research Institute. Average figures for gross return, production expenses, net return and other items were calculated on the basis of the geographical location and the size of the farms. Because the arithmetical average size of the bookkeeping farms located in various regions was greater than the national average, mean values for the regions and the entire country were given in terms of weighted means. The weights used were obtained from the 1969 Agricultural Census showing the distribution of arable land on farms of more than 2 hectares between different regions and size groups.

The first chapter is devoted to a consideration of the general agricultural conditions prevailing in 1972. Weather conditions were examined in terms of temperature and rainfall. The 1972 yields indicated the total output of the principal crops for the country as a whole. They were also calculated on a per-hectare basis to facilitate a comparison of the yields reported by the bookkeeping farms with those of all farms in the country. The average prices for the main farm products sold by the farmers and the cost of the supplies bought by them plus the average wage rates indicated the relative standing of agriculture.

Presented in Chapter II are the number of bookkeeping farms, the average hectare number in each land use category, the amount of arable land, in percentage terms, used on each farm for growing various crops, the average per-hectare crop yields and the average

annual milk production rates for cows, all grouped according to the geographic location and the size of the farms.

Tables 4 to 8 show the farmers' assets and liabilities. These were based on estimates made at the start of the bookkeeping year — one calendar year since 1965. Dwelling buildings were not included among the agricultural assets.

The farmers' cash receipts and expenses, shown in Tables 9 and 10, do not include transactions relating to debts and savings.

Agricultural gross return and the way it was calculated are explained in Chapter V. The gross return rates presented in Table 11 include the following return items:

- 1) Cash receipts and accounts receivable for the accounting year, excluding cash receipts obtained through liquidation of property on hand at the start of the year.
- 2) Cash value of deliveries in kind transferred from agriculture to forestry, food and private households, pensions, supplementary enterprises and wages.
- 3) Additions to total property transferred from agriculture, such as the cash value of payments in kind for new buildings, increased cropping, drainage and new machinery.
- 4) Increases in stocks, garden plants and domestic animals derived from agricultural production. Since 1965, stocks of potatoes, root crops and forage used on the farm have not been taken into account.
- 5) The rest of the gross return since 1968, including paid and estimated rents for dwelling buildings.

Agricultural production expenses and their structure are examined in Chapter VI. Production expenses include the following cost items:

- 1) Money spent during the accounting year to meet ordinary operating expenses. However, expenses occasioned by additions to property (e.g. new buildings) are not included.
- 2) Value of products in kind received by agriculture from supplementary non-agricultural enterprises.
- 3) Depreciation, including dwelling buildings.
- 4) Apart from regular wages paid for farm labor, the labor supplied by the farmers and their families was included, calculated on the basis of general wage levels pertaining to agricultural labor.

Taxes and interest on debts were not included in agricultural production expenses. Tables 15 to 20 present the number of hours of manual, horse and tractor labor based on daily work records. The division of labor input between different farm enterprises was calculated on the basis of these records.

The economic results of farming are presented in Table 23.

Net return is the difference between agricultural gross return and production expenses. Since production expenses did not include taxes or interest on debts, net return was equal to the taxable net return of debt-free farming.

Net farm income was calculated by deducting from the gross return all production expenses save for the value of the labor supplied by the farmers and their families.

The coefficient of profitability was the quotient obtained by dividing net farm income by the sum total of interest on investment and the value of the labor supplied by the farmers and their families. The interest rate was 5 per cent. Agriculture was treated as a whole.

